

kk 94. /hirjegyzékfolyt./ny

- 76. bolgár-román közlemény
- 77. berlinguer - marchais
- 78. honecker
- 79. a taszsz nyilatkozata -bombázás
- 80. prága - chilei szakszervezetek
- 81. észak-írország - whitelaw
- 82. vietnam -olaszország
- 83. cdu/csu alapszerződés
- 84. vissza a bombázó politikához
- 85. varsó -szovjet jubileum
- 86. nagy-britannia - uganda
- 87. finn pártok - kekkonen
- 88. apollo-17 -leszállás - gyorsír
- 89. vietnam:szóvivői nyilatkozat - visszhang -dipl.kapcsolatfelvétel
- 90. holdtalaj /lásd :kk 56./
- 91. vietnam-vegyes
- 92. rövid hírek
 - szófia: husák - abadzsiev
 - szófia: todorov - this ngoc tao
 - hamburg : rablás
- 93. apollo-17 leszállás - részletes jelentés
- 94. hirjegyzék

-. -

- 80 -

- v é g e -

22.03/ny

fe 22.4

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti külföldi hírek

1972. december 20.

kk. 1. várható

by/11 ki

1972. december 20./mti/

moszkva:

ujabb küldöttségek érkeznek a jubileumi ünnepségekre
koszoruzás

párizs:

vietnami szakértői bizalmas tárgyalások
minisztertanács-választások kitűzése

vientiane:

haig tárgyal, majd bangkokba utazik

bonn:

költségvetési vita /délelőtt/
minisztertanács /14 ó/

tripoli:

kadhafi-tombalbaye találkozó

szanaa:

tárgyalások a két jemen egyesítéséről

-. -

7.20/11 *de*

- 1 -

kk. 2. apollo-17

ki/am/il ki

h o u s t o n , 1972. december 20./mti/

kiváló egészségi állapotban tért vissza utjáról az apollo-17 három űrhajója, eugene cernan, ronald evans és jack schmitt. a ticonderoga amerikai repülőgépanyanajó fedélzetén a tegnap esti leszállás után végrehajtott gyors orvosi vizsgálat szerint mindannyian egészségesek, sőt evans - aki az anyaűrhajóban holdkörül-pályán keringett, miközben társai az égitest felszínén jártak - csaknem háromnegyed kilot hizott az út során. cernan és schmitt valamit lefoyyott a hold-expedíció alatt, bár nem annyit mint amennyit az expedíció geológusa schmitt jósolt.

nixon elnök röviddel a leszállás után rádiótelefonon gratulált a három űrhajósoknak. az elnök kijelentette az apollo-programmal „még csak az űrkutatás legkezdeti szakaszán „ járnak, s az amerikai űrprogram folytatódni fog.

erről a folytatásról nyilatkoztak houstonban az amerikai űrkutatási program vezetői. dr. cristopher kraft, az űrkutatási központ igazgatója kijelentette: a következő programot a föld körül tartósan keringő űrlaboratórium, a cserélhető személyezettű skylab megteremtése lesz. 1975-ben kerül sor egy szovjet szöjuz és egy amerikai apollo-típusú űrhajó összekapcsolására.

kraft a legnagyobb meglepéssel nyilatkozott az apollo program sikereiről és különösen cernan evans és schmitt utjáról. az űrközpont igazgatója szerint az egyesült államok a későbbiekben folytatni fogja holdkutatási programját. dr. george low, az amerikai űrhajózási és űrkutatási hivatal igazgatóhelyettese a tudományos eredményeket foglalta össze, de kijelentette, legalább 30 év szükséges ahhoz, hogy teljes világossággal kiderítsék, milyen eredményeket hozott a holdon járt hat expedíció tevékenysége.

a három űrhajós egyébként a leszállás után a ticonderoga anyahajó kórház-részlegében pihenőre tért. az űrhajósok csütörtökön repülőgéppel érkeznek a houstoni űrkutatási központba, ahol röviden beszámolnak tapasztalataikról. az apollo-17 utjának részletes feldolgozását csak karácsony után kezdik meg./reuter, afp, ap-

7.25/il

ke

- 2 -

kk. 3. osztrák gépkocsi a dunában

olt/il ki

b é c s , 1972. december 19./mti/

tragikus befejezéssel értvéget a minap az ausztriai albern közelében a séta-autózás. a 22 éves eva trauner, 17 éves hugával és 13 éves öccsével együtt, kölcsön kapott személygépkocsival a dunába zuhant. a két lánytestvér a négy fokos vízben szivgörcsöt kapott és meghalt, franz azonban kiuszott a hideg dunából.

a rendőrség vizsgálata még nem derítette ki, hogyan került a három testvér a dunába. a megmenekült franz ugyanis csak arra emlékezik, hogy „hirtelen a vízben voltak,,. eva trauner négy évvel ezelőtt vizsgázott, de alig vezetett. most vett gépkocsit, annak megérkezését várta és gyakorlása kölcsönkapta barátjáné kocsiját, amelyet most a dunából huztak ki.

-.-

kk. 4. japán tiltakozás

éb/il ki

t o k i ó , 1972. december 20./mti/

hét japán háboru-ellenes szervezet tüntetett az egyesült államok tokiói nagykövetsége előtt, tiltakozva a vietnami demokratikus köztársaság terror-bombázása ellen. a tüntetők követelték a vietnami fegyverszüneti megállapodás azonnal aláírását és a háboru befejezését. erélyesen tiltakozott a vietnami háboru újabb amerikai eszkalációja ellen a japán szocialista párt, a japán kommunista párt és tokió kormányzó-polgármestere is.

a japán kormány hivatalos szóvivője „mélységes sajnálkozását,, fejezte ki a vdk nagyvárosainak amerikai bombázása miatt, hangoztatva, hogy japán reménykedett a vietnami béke mielőbbi valóraváltásában.

a japán közvélemény - az első jelentések tanúsága szerint - az amerikai erőpolitika újabb, semmiféle reménnyel nem kecsegtető megnyilvánulásaként tekinti nixon azon kísérletét, hogy a háboru eszkalációjával kényszerítse indokolatlan engedményekre a vietnami demokratikus köztársaságot./élias/

ke pto

-.-

- 3 -

7.30/il

kk. 8. japán radikálisok

éb/il ki

t o k i ó, 1972. december 20.

a japán rendőrség jelentése szerint az ultraradikális ifjúsági szervezetek pénzügyi bevétele 1972-ben megközelítette az egy milliárd jent. a bevétel zöme a szervezetek sajtókiadványaiból, a tagsági díjakból, valamint - bankrablásokból származott.

a szélsőséges szervezetek az év során 3 000 akciót hajtottak végre, mintegy 570 000 résztvevővel. az akciók alkalmával a rendőrség 5 000 fiatalt tartóztatott le. ezek nagyrészt a szervezetük által rendelkezésre bocsátott nagyszegű óvadék ellenében szabadon bocsátottak. a szélsőséges szervezeteket a hatóságok nem egy esetben a kormány politikai ellenzékével szemben használták fel. az ultraradikális megmozdulásokat követő parlamenti vitákból és bírósági tárgyalásokból az is kiderült, hogy a japán rendőrség komoly besugó hálózatot épített ki ezekben a szervezetekben./mti/

--

kk.5. eduardo de filippo

mp/il ki

r ó m a, 1972. december 20./mti/

az accademia dei lincei /az olasz tudományos és művészeti akadémia/ odaítélte az idei irodalmi díjakat: a legmagasabb kitüntetésben ebben az esztendőben a hazánkban is ismert és népszerű szinpadai szerző, és színész eduardo de filippo részesült.

az antonio feltrinelliről elnevezett díjat, amelyben minden évben az irodalom és irodalomtudomány legkiválóbb művelői részesülnek, még italo calvino és vittorio sereni kapta meg. az ünnepélyes díjátadáson megjelent giovanni leone köztársasági elnök, fanfani, a szenátus elnöke és a kormány több tagja.

de filippo a díj átvételekor kijelentette: „szinpadai munkásságom ösztönzője, ihletője mindig az egyén és a társadalom konfliktusa volt - a társadalmi igazságtalanság, az álszent képmutatás leleplezése, az idejétmúlt szokások és erkölcsök elleni lázadás volt céloim. mindig csak olyan eszme vagy gondolat kellett fel az érdeklődést bennem, amelynek valami társadalmi hasznossága, jelentősége volt,..

--

7.35/1L *Ac 870*

- 4 -

kk. 7. hírek kubából

kf/it/il ki

h a v a n n a, 1972. dec. 20.
/mti/

befejezéshez közeledik a banánszüret kuba legnagyobb banánültetvényén, az artemisai gazdaságban. az idén december elejéig 35 ezer tonna termést takarítottak be, s ebből néhány száz tonna a magyar családok asztalára került. az ötezer hektáros banángazdaságban az év hátralevő részében mintegy kétezer tonna zamatos déligyümölcsöt szednek le. a fűrtöktől roskadozó fák szüretelésének üteme az utóbbi napokban lassult, mert kubára szokatlanul hideg tél köszöntött. a hét elején a hőmérséklet plusz 16 fokra csökkent, s ez már „párját ritkító hideg télnek,, számít a szigetországban.

x x x

kubába érkezett az ensz latin-amerikai gazdasági bizottságának küldöttsége, amelyet enrique iglesias, a bizottság ügyvezető titkára vezet. a gazdasági szakembereket fogadta dr. carlos rafael rodriguez, a kubai kommunista párt központi bizottságának titkára, a minisztertanács elnökhelyettese. megbeszélést folytattak kuba és latin-amerika gazdasági kapcsolatairól. hosszú idő óta ez az első alkalom, hogy a kontinenst átfogó szervezet hivatalos küldöttsége kubába látogat.

x x x

a kubai forradalmi kormány egészségügyi miniszterré nevezte ki dr. josé gutierrez muniz-t, aki az országos gyermekgyógyászati tanács elnöke volt. a korábbi miniszter, dr. heliodoro martinez, más fontos beosztásba került./mti/

--

kk. 6. vietnam - japán lapok

éb/il ki

t o k i ó, 1972. december 20./mti/

a japán sajtó egyértelműen az egyesült államokat teszi felelőssé a vietnami béketárgyalások félbeszakításáért és a háború újabb eszkalációjáért.

/folyt.köv./

- 5 -

7.40/1L *4e 9h*

S
kk. 6./ vietnam folyt./ il

az aszani simbun rámutat, az egyesült államok olyan javaslatakat terjesztett elő párizsban, amelyek nyilvánvalóan ellentétesek washington és hanoi közösen kidolgozott kilenc pontos fegyverszüneti tervével. sajnálatos, - hangsúlyozza vezércikkében a lap -, hogy az egyesült államok felújította az észak-vietnami nagy városok bombázást, hogy ilymódon kényszerítse engedményekre nanoit.

a jomiuri simbun szerint a vietnami béke kilátásai tovatűntek. a lap elítéli az amerikai álláspontot, amelynek lényege, hogy az egyesült államok a rendezés után is fenn kívánja tartani vietnam megosztottságát.

az asahi evening news erősen kétli, hogy saigon az első számú akadály a békés rendezésnek. annál is inkább, mert az amerikaiak revideáltak azt a kilenc pontot, amelyben korábban megállapodtak észak-vietnammal. a lap kétségbe vonja, hogy az egyesült államok valóban a háború mielőbbi befejezésére törekszik. a vietnami háború a történelem valószínűleg legnépszerűtlenebb háborúja, s az egyesült államoknak tudnia kell, hogy egy ilyen háború nem folytatható a végtelenségig, - hangsúlyozza a lap.

a mainichi daily news véleménye szerint a bombázások felújításával az egyesült államok szertezta a békés rendezés lehetőségét. a vietnami békés rendezés elérhető közelségben volt, - ostobaság lenne éppen most mindent elrontani. az emberiség azt reméli, hogy az amerikaiak felhagynak teljesen eredménytelen bombázásaikkal és lehetővé teszik a párbeszéd folytatását - írja a lap.

a daily yomiuri rámutat, észak-vietnam azért harcolt, hogy megvalósuljon az ország egysége. ettől az eltökéltségétől semmiféle erővel nem lehet eltéríteni. az egyesült államoknak be kell látnia, hogy nem avatkozhat be dél-vietnam politikai jövőjének meghatározásába, s főként nem diktálhatja azt.

az akahata, a japán kommunista párt lapja a bombázások kiterjesztésében a nixon-i erőpolitika bizonyítékát látja. követeli a bombázások azonnali beszüntetését és arra hívja fel a japán és a nemzetközi közvéleményt, hogy minden eddiginél határozottabban emelje fel tiltakozó szavát az amerikai agresszió folytatása ellen./éliás béla/

7.50/1L *ke Ph*

--

- 6 -

kk. 9 . rövid hírek

hf/am/il ki

1972. december 20./mti/

p á r i z s : látogatás

georges pompidou francia köztársasági elnök január 17. és 19. között hivatalos látogatást tesz etiópiában, hogy eleget tegyen haille szelasszié etióp császár meghívásának. a francia államfő etiópiai látogatásának hírét kedden jelentették be az elnöki hivatalban./reuter/

d a k a r : senhor

a szenegáli haladó unió kedden ismét főtitkárává választotta leopold senhor köztársasági elnököt. a párt kongresszusán egyébként egyhangulag senhört választották a január 28-ra kitűzött elnökválasztás jelöltjéül./afp/

w a s h i n g t o n : szato

szato eiszaku volt japán miniszterelnök januárban magánemberként washingtonba látogat, hogy részt vegyen nixon január 20-ra kitűzött elnöki beiktatásának ünnepségén./ap/

d a c c a : megállapodás

daccában kedden aláírták a bengáli népi köztársaság és a szovjetunió kulturális és tudományos együttműködési megállapodást. az egyezmény előirányozza a két ország közötti tudományos, művészeti, oktatási, egészségügyi, hírközlési és sport-együttműködés fejlesztését./taszsz/

m o s z k v a : diplomáciai dokumentumok

több, eddig ismeretlen diplomáciai dokumentumot tesznek közzé a szovjet külügyminisztérium szerkesztésében megjelenő „oroszország külpolitikája a 19. században és a 20. század elején”, című több kötetes kiadványban. ebben a sorozatban először lát napvilágot több olyan diplomáciai irat, mely a szent szövetség tevékenységére, oroszországnak angliával, franciaországgal, ausztriával, poroszországgal és más államokkal fenntartott kapcsolatairól ad képet 1815 és 1830 között./taszsz/

/folyt.köv./

8.00/1L

ke 910

- 7 -

kk.9./ rövid 1. folyt./ 11

m o s z k v a : abraszimov

pjotr abraszimovot, a szovjetunió párizsi nagykövetét megbízták a malgasi szovjet nagykövetség vezetésével is./taszsz/

r ó m a : közös piac

az olasz szenátus kedden ratifikálta az európai közös piac kibővítésével kapcsolatban kötött szerződéseket. e szerződéseket már korábban jóváhagyta az olasz képviselőház./afp/

L o n d o n : grove

elrablói kedden éjjel szabadon engedték ronald grove gyárigazgatót, akit december 10-én hurcoltak el ismeretlen személyek buenos airesből./afp/

c a n b e r r a : liberális párt

billy snedden, a választásokon vereséget szenvedett ausztráliai liberális kormány volt pénzügyminiszterét választották meg szerdán a liberális párt vezetőjévé. snedden ilyen módon a liberális párt parlamenti csoportjának vezetője is lett./an/

L o n d o n : görög bizottság

a görög politikai foglyok kiszabadítására és támogatására kedden bizottság alakult londonban. tagjai között van lady fleming a penicillin feltalálójának özvegye is. a görög bizottság nevű szervezet elnöke john spraos, a londoni egyetem politikai gazdaságtan professzora./afp/

r a b a t : éhségsztrájk

három hete folytat éhségsztrájkot a casablancái börtön 32 politikai foglya. a legyengült foglyak közül 16-ot az utóbbi napokban kórházban kellett szállítani./afp/

--

- 8 -

8.03/11 *4c 110*

kk. 10. egyiptom - szadat tárgyalásai

hf/am/11 ki

k a i r ó, 1972. december 20./mti/

szadat elnök az izrael által megszállt arab területek felszabadítása érdekében új közel-keleti politikai stratégiai kidolgozásáról tárgyal legfőbb tanácsadóival - közölte szajed marei, az arab szocialista unió központi bizottságának első titkára a felső-egyiptomi el minia városban kedden megtartott politikai gyűlésen.

marei elmondotta, hogy az elnök a legutóbbi napokban több ízben folytatott tanácskozásokat aziz szidki miniszterelnökkel, hafez badavival, az egyiptomi parlament elnökével, az arab szocialista unió vezetőivel, s az egyiptomi politikai élet más vezetőivel, hogy a világban végbe ment legfrisebb fejleményekkel összhangban jelölhessék ki a közel-keleti válság megoldására hivatott politikai stratégia legfontosabb céljait.

az egyiptomi-amerikai kapcsolatokról szólva marei nem titkolta pesszimizmusát. hangsúlyozta, az egyesült államok eddigi közel-keleti szereplése arra enged következtetni, hogy a jövőben sem változik meg amerika arabellenes magatartása ha az amerikai vezetők helyre akarják állítani a békét a közel-keleten, a biztonsági tanács határozatának végrehajtását kell szorgalmazniuk - mondotta marei. hozzátette, hogy véleménye szerint az államok csak gazdasági eszközökkel bírhatják rá az egyesült államokat álláspontja megváltoztatására./ap/

x x x

szaad el-szali tábornok, az egyiptomi fegyveres erők vezérkari főnöke az al ahramnak adott nyilatkozatában elmondotta, hogy egyiptom, libia és szíria fedezik a megszállt arab területek felszabadításához szükséges katonai kiadások 95 százalékát, míg más arab államok lehetőségeiknél jóval kisebb mértékben járulnak hozzá a katonai potenciál fenntartásához.

a szemben álló felek katonai költségvetését összehasonlítva rámutatott, hogy míg izrael 427 millió dollárt fordít katonai célokra, addig az arab világ összesen 100 millió dolláros költségvetéssel dolgozik. közölte, hogy az arab vezérkari főnökök múlt héten megtartott tanácskozásán megállapították: ha minden arab állam megfelelő mértékben venné ki a részét a katonai kiadások fedezéséből, az arab államok öt év alatt tudnák behozni izrael jelenlegi fölényét./reuter/
/folyt.köv./
8.40/11 *4c 120*

- 9 -

kk. 10./ egyiptom folyt./ il

a szerkesztőségek tájékoztatására!

marei a szovjet-egyiptomi kapcsolatok témáját érintve hangsúlyozta, hogy a szovjet katonai szakértők eltávolításáról szóló döntés „a megfelelő keretbe helyezte a szovjet-egyiptomi kapcsolatokat. véget vetett a szovjetek katonai jelenlétének egyiptomban s olyan új szakaszt nyitott a szovjet-egyiptomi viszonyban, mely biztosítja a két ország közötti katonai, politikai és gazdasági együttműködés lehetőségét,„ /upi/

kk. 12. szovjet jubileum

vö/va/il ki

1972. december 20./mti/

moszkva

tovább érkeznek moszkvába a küldöttségek, hogy az szkp központi bizottsága, a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége és a szovjet kormány meghívása alapján részt vegyenek a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulója alkalmából rendezendő ünnepeken.

kedden többek között megérkezett a szovjet fővárosba a nyugat berlini szocialista egységpárt, a norvég kommunista párt és a finn kommunista párt küldöttsége.

x x x

a trudban, a szovjet szakszervezet lapjában henri krasucki, a cgt francia szakszervezeti szövetség titkára cikkében megállapítja, a soknemzetiségű szovjet államnak a szovjetunió keretében történt megalakulása megvalósította a lenini nemzetiségi politikát, amelynek alapja a népek egyenjóságú és kölcsönös segítsége, nemzeti sajátosságainak tiszteletben tartása és kölcsönös együttműködése. a szovjetunió biztosította a területén élő nemzetek és nemzetiségek virágzó fejlődését, testvéri összefogását a szocializmus építésének közös alapján.

/folyt.köv./
8.45/11

- 10 -

kk. 12./ szovjet folyt./ il

a szocializmus kihuzta a talajt a sovinizmus, a nacionalizmus alól: a szovjetunió minden népe együtt halad előre a szocializmus útján és a kommunizmus alapjainak építése útján. egyedül álló példa ez az egész világ számára.

s z ó f i a

a zemedelszko zname című lapban georgi trajkov a bolgár népi földműves szövetség titkára szintén az szkp lenini nemzetiségi politikájának diadalát emeli ki a szovjetunió megalakulásának legfőbb jelentőségeként. rámutat arra is, hogy a 24. pártkongresszus történelmi jelentőségű határozatainak megvalósításával a szovjet nép tovább gyarapítja hazája hatalmas gazdasági és védelmi potenciálját, lehetővé teszi, hogy a szovjetunió legyen a szocializmus és a béke legmegbízhatóbb támasza.

- a bolgár nép számára a szovjetunió 50 éves fennállásának megünneplése újabb alkalom, hogy kifejezésre juttassa testvéri szeretét a szovjet dolgozók iránt, fenntartás nélküli odaadását és hűségét a bolgár - szovjet barátság örökké élő és örökifjú eszméi iránt - írja georgi trajkov.

c o n a k r a y

a szovjetunió jubileuma alkalmából szovjet guineai barátsági estet tartottak conakryban. az esten ismertették a „ki mit tud a szovjetunióról?“, pályázat eredményét.

a guineai főváros lakosai nagy érdeklődéssel tekintik meg a soknemzetiségű szovjetunió életéről szóló dokumentumfilmeket, valamint egy fényképkimutatót, amely a szovjet köztársaságoknak a szovjetunió 50 éve alatt elért eredményeit tárja a nézők elé./taszsz/

kk. 11. a lengyel kormány - vietnam

már/il ki

v a r s ó, 1972. december 20./mti/

jozef tejchma, a lengyel minisztertanács elnökhelyettese fogadta le tranogot, a vdk varsói nagykövetét.
/folyt.köv./
8.50/11

- 11 -

kk. 11./ a lengyel folyt./ 11

a miniszterelnökhelyettes a legutóbbi napok eseményei miatt mély nyugtalanságának adott kifejezést. biztosította a nagy követet, hogy a lengyel kormány és nép határozottan támogatja a vietnami nép igazságos és hősi harcát. „a lengyel közvélemény hangsúlyozta j. tejchma - követeli, hogy az egyesült államok kormánya hagyjon fel a vietnami konfliktus katonai megoldására irányuló törekvéseivel, s írja alá a háború beszüntetéséről és a vietnami béke helyreállításáról szóló egyezményt,,.

stefan olszowski külügyminiszter a dnff megalakulásának 12. évfordulója alkalmából táviratot küldött nguyen thi binh-nek, a dél-vietnami köztársaság ideiglenes forradalmi kormánya külügyminiszterének. „a lengyel nép őszinte együttérzéssel figyeli a dnff és a dél-vietnami lakosság hősi harcát és nagy sikereit. - hangzik a távirat. - meggyőződésünk, hogy a vietnami nép e harcban nagyszerű győzelmet arat s eléri a régóta várt békét,,.

kk 13. közös piac - miniszterek

mm-ju ki b r ü s s z e l , 1972. december 20. /mti/

jelentősebb döntések nélkül ért véget kedd este a „ hatok,, utolsó külügyminiszteri értekezlete, amelyen már részt vettek a közös piachoz január 1-én csatlakozó országok képviselői is.

a kedd délutáni ülésen a külügyminiszterek technikai kérdésekkel foglalkoztak. elhatározták, hogy nem újítják meg az európai vámtarifák csökkentésére vonatkozó ajánlatukat és direktívákat fogadtak el egyes termékek cseréjének útját álló akadályok elhárításáról. nem tudtak viszont megegyezésre jutni az európai mezőgazdasági alap elosztásáról.

9.00/ju. köv./

ke p10

- 12 -

kk 13. / közös piac ... 1. folyt./-ju

az egk mezőgazdasági miniszterei egészen szerda reggel 6 óráig tanácskoztak arról, hogyan alakíthatják a mezőgazdasági rendszabályokat a közösség kibővítése nyomán létrejövő helyzethez. foglalkoztak a marhahús-termelés szubvencionálásának kérdésével, az angol whisky és gin-export támogatásának problémájával valamint a gyümölcsök és zöldségfélék kereskedelmének szabályozásával.

a külügyminiszterek legközelebb január 15-én a mezőgazdasági miniszterek pedig január 22-án ülnek össze újabb tanácskozásra. /afp/

kk 14. török katonai költségvetés

hf/hf-ju ki a n k a r a , 1972. december 20. /mti/

törökország az idelehez képest 37 százalékkal megemelte jövőévi katonai költségvetését. mehmet izmen hadügyminiszter kedden bejelentette, hogy 1973-ban 11,1 milliárd török lirat - 793 millió dollárt - fordítanak katonai kiadásokra. „ az enyhülési erőfeszítések ellenére sem engedhetjük meg magunknak azt a luxust, hogy elhamarkodottan csökkentsük katonai költségvetésünket,, - jelentette ki a parlament ülésén a hadügyminiszter.

beszámolójában elmondta, hogy 1973-ban törökország 40 darab f4-es phantom vadászbombázót vásárol az egyesült államoktól és 50 léghárító ágyu-ütőt rendelt meg svájctól. a költségvetésből 114 millió dollárt a török fegyveres erők tízéves fejlesztési és modernizálási programjának megvalósítására fordítanak. / ap, reuter/

9.10/ju ke p10

- 13 -

kk 16. indokina - bombázás, hadműveletek

fm/am-ju ki hanoi, saigon, phnom penh, 1972. december 20.
/mti/

amerikai harci repülőgépek százai szerdán reggel is folytatták tömeges légitámadásaikat a demokratikus vietnam sűrűn lakott területei ellen. saigoni katonai körök szerint a jelenlegi légitámadások ,, a történelem legsúlyosabb bombatámadásai,,.

kedd estig mintegy száz b-52-es amerikai repülőerőd és 500 amerikai harci repülőgép körülbelül ötezer tonna bombát és egyéb robbanóanyagot szórt le hanoi és haiphong térségére. a hanoi rádió közölte, hogy a keddi amerikai bombatámadások nyomán több száz vietnami polgári személy vesztette életét.

a szerda reggeli bevetések számáról a saigoni amerikai hadvezetés semmit sem közölt. arról sem nyilatkozott, hogy az amerikai légierő dél-vietnam, laosz és kambodzsza felszabadított területei ellen is folytatta-e terrortámadásait.

a haiphongi kikötő ellen intézett szerda reggeli amerikai légitámadás során találat érte a ,, jozep conrat,, nevű lengyel teherhajót. a hajó kapitánya a vna tudósítójának elmondotta, hogy a legénység több tagja és maga a hajó orvosa is megsebesült. a lengyel tehergőzös súlyosan megrongálódott.

a vdk légvédelme szerdára virradó éjszaka hat amerikai repülőgépet, köztük két b-52-es harcászati bombavetőt lőtt le azok közül, amelyek hanoi és haiphong több sűrűn lakott körzetét bombázták. ezzel december 20.ig 4.091-re emelkedett a demokratikus vietnam légterében megsemmisített amerikai támadórepülőgépek száma.

/ folyt. köv./

9.20/ju

- 14 -

kk 16. / indokina -bombázás ... 1. folyt./-ju

a saigoni amerikai hadvezetés szóvivője szerdán beismerte, hogy a vdk partvédelmi létegei kedden eltalálták a ,, goldborough,, nevű amerikai torpedórombolót, amely részt vett a demokratikus vietnam elleni hadműveletekben. a hajó legénységének több tagja meghalt, illetve megsebesült, maga a hadihajó súlyosan megrongálódott.

a dél-vietnami hadszíntérről érkezett jelentések szerint az elmúlt 24 órában a népi felzabáló erők és a thieu-rezim alakulatai között a leghevesebb harcok az északi fronton lévő quang tri tartományi székhely térségében, valamint a saigon fővárostól 80-120 kilométerrel dél-nyugatra nyugatra fekvő dinh tuong és kien phong tartományokban folytak.

kambodzsában is felélénkült a khmer hazafiak harci tevékenysége. a reuter értesülése szerint a forradalmi erők szerdán reggel ismét heves tűzérési tüzet zúdítottak a phnom penh fővárostól mindössze 20 kilométerrel délre lévő ellenséges állások ellen. /vna, afp, reuter, upi, dpa/

kk. 15. szovjet-spanyol

ba/va/il ki madrid, 1972. december 20./mti/

a spanyol parlament külügyi bizottsága kedden jóváhagyta a szeptember 15-én párizsban aláírt szovjet-spanyol kereskedelmi megállapodást. /taszz/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

az öt évre szóló kereskedelmi megállapodás értelmében spanyolország és a szovjetunió biztosítja egymásnak a legnagyobb kedvezmény elvét. a megállapodás évi 40 millió dollárról szól. madridi politikai megfigyelők úgy vélik, hogy a kereskedelmi megállapodás jelentős lépést jelent a két ország közötti diplomáciai kapcsolatok teljes felújítása felé. ap, dpa/

9.23/il

- 15 -

kk. 17. háttéranyag - a vdk elleni légiagresszió

ba/va/il ki

w a s h i n g t o n , 1972. december 20.
/mti/

a vdk-nak a 20. szélességi foktól északra eső területei ellen hétfőn végrehajtott rendkívüli arányú bombatámadások a már több, mint nyolc éve folyó „megszüntetni - újakezdeni„ amerikai taktikára való visszatérést jelentik.

1964 augusztus 4-5-én intézte az amerikai légierő első bombatámadásait a vdk ellen, miután azt állították, hogy a tonkini öbölbe támadás érte a maddox és a turner joy amerikai hadihajókat. a bombatámadások 1965 február 7-én váltak először széleskörűvé és jelentőssé, és ezen a szinten folytatódtak 1965 május 13-ig. ekkor johnson, az akkori amerikai elnök elrendelte a bombatámadások megállítását azt remélve, hogy már tényleg kényszerítette észak-vietnámot. miután a légi-agresszióval való szarolás nem hozott eredményt, a támadásokat négy nappal később újakezdték.

a vietnami demokratikus köztársaság elleni légitámadások ezután 1968. március 31-ig csupán az egyes ünnepek időtartamára vonatkozó tüzzszünetek idején szüneteltek néhány napig. 1968. tavaszán johnson a 20. szélességi foktól délre fekvő területekre korlátozta a bombatámadásokat és - ezzel részben beismervé vietnám politikájának csődjét - bejelentette, hogy a következő elnökválasztáson nem kíván indulni. ezt követően jött létre a megállapodás a vdk és az egyesült államok között, hogy párizsban tárgyalásokat kezdenek a probléma rendezésére. 1968. október 31-én megszüntették az amerikai légitámadásokat a vdk ellen.

az ezt követő időszakot az ugynevezett „védekező reagálás„ elve alapján folytatott, kisebb arányú akciók jellemezték, majd 1971. április 6-án, minden hivatalos bejelentés nélkül az amerikai légierő gépei ismét tömeges támadásokat indítottak a vdk ellen. május 8-án nixon elnök bejelentette, a háborút rendkívül veszélyesen kiszélesítő döntését: aknazár alá veszik az észak-vietnami kikötőket, és folytatják a bombatámadásokat a vdk egész területe ellen. az amerikai elnök október 22-én elődjéhez hasonlóan abban bízva, hogy sikerült megtörnie észak-vietnám ellenállását, a vietnami nép küzdő szellemét, elrendelte a bombázások korlátozását. a légiagressziót hétfőn azonban minden eddiginél nagyobb mértékben újították fel, és a fehér ház nyíltan kijelentette, hogy a bombázások addig folytatódnak, amíg a vdk-kormány nem egyezik meg egy, az amerikaiak számára kedvező tüzzszüneti megállapodásba./ap/

--

- 16 -

9.28/11 k 11/4

kk. 18. bukarest : magyar parlamenti küldöttség

ml/il ki

b u k a r e s t , 1972. december 20. /mti/

befejezte hivatalos romániai látogatást a magyar népköztársaság országgyűlési küldöttsége és szerda reggel bukarestből visszautazott budapestre. a repülőtéren a küldöttség vezetőjét pap jánost, az mszmp veszprém megyei bizottságának első titkárát az országgyűlés honvédelmi bizottságának elnökét és a delegáció tagjait, dr. gajdócsi istvánt, a bács-kiskun megyei tanács elnökét, a jogi-igazgatási és igazságügyi bizottság tagját, palikó sándort, a kereskedelmi bizottság elnökét, kemenczés sándornét, a pamutfonóipari vállalat lőrinci gyárának raktárvezetőjét, a kulturális bizottság tagját, és csörgits józsefet, az országos kólaaj és gázipari tröszt főfőurómasterét, a terv és költségvetési bizottság tagját ilie murgulescu, a nagy nemzetgyűlés, /a román parlament/ alelnöke és a nagy nemzetgyűlés állandó bizottságának több elnöke bucsuztatta. jelen volt a repülőtéren bucsuztatáson martin ferenc, magyarország bukaresti nagykövete is.

a magyar országgyűlési küldöttség egy hetes romániai tartózkodása során a nagy nemzetgyűlés alelnökeivel és állandó bizottságainak elnökeivel a két ország parlamentjeinek munkájáról és az együttműködés elmélyítéséről folytatott megbeszéléseket. ezenkívül bukarestben és vidéken ipari, mezőgazdasági üzemekbe, valamint különböző kulturális létesítményekbe látogattak el.

az országgyűlési küldöttséget fogadta stefan voitec, a nagy nemzetgyűlés elnöke és emil bodnarus, a román szocialista köztársaság államtanácsának első helyettese is./

--

9.35/11 k

- 17 -

kk 19. ensz-közgyűlés - befejezés

pzs/gas-ju ki n e w y o r k , 1972. december 20. /mti/

közép-európai idő szerint szerdán hajnalban a küldöttek egyperces néma emlékezésével vegét ért az ensz közgyűlésének 27. ülészsaka.

a szeptember 19-én megnyílt ülésnek vitáiban és tanácskozásaiban, a plenáris üléseken és bizottsági értekezleteken 132 tagország 3 000 küldötte vett részt, közöttük hat miniszterelnök és miniszterelnökhelyettes, 110 külügyminiszter és tíz miniszter. a közgyűlés legmagasabb rangú vendége salvador allende chilei államelnök volt.

az idei közgyűlési ülésnek napirendjén kereken száz pont szerepelt a környezetvédelemtől kezdve a leszerelésen, a gyarmatosítás felszámolásán át a nemzetközi terrorizmus megfékezését szolgáló rendszabályokra vonatkozó javaslatokig. a résztvevők több mint 150 határozati javaslatot vitattak meg a plenáris üléseken és összesen 500 bizottsági ülésen.

az ülészsak elnöke, stanislaw trepczynski lengyel külügyminiszter-helyettes zárszavában kijelentette, hogy a tanácskozás hozzájárult a békés jövő építéséhez. a nemzetközi feszültség enyhülését előmozdító legfontosabb események közül trepczynski az európai biztonsági és együttműködési értekezlet helsinkiben megkezdődött sokoldalú előkészítő tanácskozását emelte ki, továbbá a két német állam között létrejött alapszerződést és az el nem kötelezett országok georgetowni konferenciájának határozatait.

az elnök a legfőbb sikernek azt a határozatot minősítette, amely tiltja az erőszak alkalmazását a nemzetközi kapcsolatokban és az atomfegyverek alkalmazását.

/ folyt. köv./

9.40/ju He 1120

- 18 -

kk 19. / ensz-közgyűlés ... 1. folyt./-ju

trepczynski mély sajnálatának és aggodalmának adott hangot az amerikaiak vietnami agressziójának folytatása miatt. mind ez ideig - mondotta - folytatódik a szörnyű háború egy létért küzdő kis ország ellen. most, amikor valószínűnek látszott a béke vietnamban, a háború minden megnyilvánulásában a legembertelenebbül újra eszkalálódik, magában hordozva a nemzetközi helyzet romlásának kockázatát.

lengyel külügyminiszter-helyettes kifejtette „függetlenül a fénytől, hogy a közgyűlés ismét felhívta a figyelmet 1967-es határozatainak megtartására,, nem történt haladás a közel-keleti konfliktus rendezésében.

kiemelte továbbá milyen gondot szentelt az ülészsak a gyarmatosítás és fajgyűlölet felszámolásának, amelyekre vonatkozóan egész sor konstruktív határozatot hozott.

a közgyűlés jelenlegi ülészsakán lefolyt vita, jelentette ki végezetül trepczynski, megmutatta a politikai, ideológiai és társadalmi-gazdasági nézetek különbözőségét. mégis nagy elégtétellel állapítható meg, hogy -hála a nemzetközi feszültség általános enyhülésének, - ezek a különbségek nem akadályozták a közgyűlést a világméretű együttműködés és biztonság megszilárdítására irányuló, az egész emberiség érdekeit szolgáló határozatok meghozatalában.

x x x

az ensz 27. közgyűlésének záróülésén kurt waldheim, a világszervezet főtitkára az ensz 1972 évi békeérmét nyújtotta át stanislaw trepczynski lengyel külügyminiszter-helyettesnek, az ensz-közgyűlés jelenlegi elnökének. az ez alkalomból new yorkban kiadott sajtóközlemény kiemeli, hogy a kitüntetés trepczynski-nek a világbéke érdekében tett erőfeszítéseit méltatja.

x x x

/ folyt. köv./

9.42/ju He 120

- 19 -

kk 19. / ensz-közgyűlés ... 2. folyt./-ju

az ensz 27. közgyűlésének befejezése alkalmából jakov malik szovjet külügyminiszter-helyettes, az ensz-közgyűlésén résztvevő szovjet delegáció vezetője, az ensz rádiójának adott nyilatkozatban összegezte a közgyűlés idei ülészakánák eredményeit. a többi között kijelentette:

„ az ensz 27. közgyűlése által elfogadott fontos határozatok a béke és nemzetközi biztonság megszilárdítására, a népek közötti barátság fejlesztésére irányulnak. a közgyűlés legfontosabb és legtartósabb politikai jelentőséggel bíró döntése, a szovjetunió javaslatára hozott határozat, az erőszak alkalmazásáról történő lemondástól a nemzetközi kapcsolatokban és az atomfegyverek használatának mindörökké való betiltásáról. ez a határozat megfelel az összes nagy és kis országok és népek alapvető érdekeinek. egyik a béke védelme és az emberiségnek az atomháború fenyegetésétől való megmentése létfontosságú igényeivel.

a leszerelésért és a fegyverkezési hajszá korlátozásáért folytatott harc új konstruktív lépése volt, hangsúlyozta malik, - a közgyűlésnek egyes országok szembenállása ellenére hozott határozata a leszerelési világértékeztet összehívásáról.

fontos és hasznos volt a nemzetközi biztonság megszilárdításáról szóló nyilatkozat valóra váltásáról folytatott vita és döntés, valamint a közgyűlés határozatai a vegyi fegyverek és atomfegyverek-kísérletek betiltásáról.

a szovjetunió kezdeményezésének helyénvalóságát és időszerejét bizonyította, hogy a közgyűlés résztvevőinek többsége szavazta meg határozati javaslatát arról, hogy nemzetközi jogi érvennyel szabályozzák az országok tevékenységét a mesterséges bolygók felhasználásában, közvetlen televíziós közvetítések céljára.

a szovjet delegáció vezetője hangsúlyozta, hogy a közgyűlés ismételten határozatban ítélte el az izraeli agressziót, megerősítve a más országok területeinek háború útján történő eltilajdonítása megengedhetetlenségének elvét és az izraeli csapatok haladéktalan kivonásának szükségességét a megszállt arab területekről. e kérdés megvitatásának eredményei izrael és kevés támogatója egyre növekvő nemzetközi elszigetelődéséről tanuskodnak.

/ folyt. köv./

9.50/ju He 1122

- 20 -

kk 19. / ensz-közgyűlés ... 3. folyt./-ju

jakov malik megállapította, hogy a közgyűlés fontos határozatokat hozott a gyarmatosítás, a fajgyűlölet és apartheid elleni harc kérdéseiben. első ízben ismerte el hivatalosan a nemzetközi felszabadító mozgalmakat, mint a szabadságukért és függetlenségükért küzdő népek törekvéseinek kifejezőit és megerősítette a gyarmati népeknek szabadságukért folytatott harca törvényességét.

a közgyűlés - hangsúlyozta a szovjet delegáció vezetője - újabb fontos lépést tett az ensz alapokmányában leszögeztetett egyetemesség megvalósítása felé. véget ért egy szuverén állam, a német demokratikus köztársaság több mint 20 éves megkülönböztetése az ensz-ben. az ndk elnyerte a világszervezetben az állandó megfigelői státust és ugyanazt a státust kapta meg a bengáli népi köztársaság is. /taszz, afp, reuter, dpa, upi/

kk. 21. vietnam - tiltakozások

ht/11 ki

1972. december 20./mti/

p á r i z s

kedden este párizsban a franciaországban élő vietnamiak szövetsége megemlékezett a dnff 12. évfordulójáról. a mutualité teremben rendezett esten felszólalt nguyen thi binh asszony, a dfk külügyminisztere, a párizsi tárgyalásokon résztvevő küldöttség vezetője.

binh asszony a többi között kijelentette, hogy a vdk és az egyesült államok között már elért megállapodás szövegében az amerikaiak által követelt módosítások célja a háború vietnamizálásának folytatása és - lényegében - a dfk létezésének tagadása. mint hozzáfűzte: tökéletesen világos, hogy az amerikai fél nem viszonyul őszintén a tárgyalásokhoz.
/folyt.köv./
9.45/11

He 1135

- 21 -

kk. 21./ vietnam1. folyt./ il

megjegyezte, hogy az amerikaiak olyan lehetetlen követelményeket vetettek fel, amelyek kizárják a rendezés elérését.

s t o c k h o l m

Krister Wickman svéd külügyminiszter kedden mint már jelentettük, elítélte a vietnami bombázásokat. A svéd távirati iróda az alábbiakban kivonatolta a külügyminiszter ezzel kapcsolatos nyilatkozatát:

„A bombázások csupán az ártatlan és védtelen embereknek okoznak súlyos szenvedéseket. A svéd kormány, a közvéleményre támaszkodva, többször is felhívta az egyesült államok kormányát, hogy mondjon le a hadviselés e kegyetlen és értelmetlen eszközeiről. Az elmúlt hónapokban növekedett a remény a vietnami békét illetően. Ezt hivatalos amerikai kijelentések is alátámasztották. A bombázások feluntása azonban a háború elhuzodásával fenyeget,„

Elítélte az újabb amerikai agresszív cselekményeket a svéd baloldali párt - kommunisták is. A párt vezetőségének végrehajtó bizottsága követelte a bombázások azonnali beszüntetését és a békemegállapodás aláírását. A párt egyben felhívta a svéd kormányt, hogy a dífk azonnali elismerésével fejezze ki szolidaritását a vietnami nép harcával.

p á r i z s

A vietnami békét sürgető francia haladó társadalmi szervezetek felhívták a párizs-környéki lakosságot, hogy december 21-én rendezzenek tömeges háborúellenes tüntetéseket.

L o n d o n

A brit közvélemény határozottan elítéli a vdk területének amerikai bombázását.

Wilson, a munkáspárt alsóházi vezetője követelte a brit kormánytól, hogy határolja el magát a fehér háznak az észak-vietnami bombázások kiszélesítésére irányuló politikájától.

/folyt.köv./

ke 1135

- 22 -

kk. 21./ vietnam2. folyt./ il

Brit képviselők kedden felkeresték a londoni nagykövetséget és levelet adtak át az egyesült államok külügyminiszterének címére, amelyben az indokínai háború beszüntetését követelték. A levél a brit állampolgárok aggodalmának ad hangot azzal kapcsolatban, hogy az egyesült államok kormányának lépései szertefoszlottak a vietnami békében vetett reményeket.

Victor Feather, a brit szakszervezeti kongresszus főtitkára Nixon elnökhöz és Douglas-Home brit külügyminiszterhez intézett táviratában hangsúlyozza, hogy az angol szakszervezeti mozgalmat rendkívül aggasztja az észak-vietnami szőnyegbombázások felújítása./taszsz/

..-

kk. 20. dnff-évforduló: táviratok

ht/té/il ki

m o s z k v a , 1972. december 20.
/mti/

A dél-vietnami nemzeti felszabadítási front megalakulásának 12. évfordulója alkalmából szerdán Leonid Breznyev, Nyikolaj Podgornij és Alekszej Koszigin táviratban üdvözölte a dnff és a dífk vezetőit. A szovjet vezetők táviratukban helyeselték a vdk kormányának és a dífk-nek a vietnami probléma rendezésében elfoglalt határozott álláspontját. Hangsúlyozták: a szovjetunió támogatja a vdk kormányának és a dél-vietnami ideiglenes forradalmi kormányának azt a jogos követelését, hogy az egyesült államok kormánya sürgősen írja alá a vietnami háború beszüntetésével és a béke helyreállításával kapcsolatos megállapodást.

- a szovjet emberek, a világ népeihez hasonlóan, elítélik az amerikai fél kísérleteit, hogy különféle akadályokat gördítsen az igazságos politikai rendezés útjába - hangzik a távirat.

A szovjetunió vezetői rámutatnak, hogy az szkp központi bizottsága a szovjet kormány és az egész szovjet nép, az internacionalizmus lenini elveitől vezérelve, változatlanul a harcoló vietnami nép oldalán áll, minden segítséget és támogatást megad a hősi harcához.

/folyt.köv./
10.00/11

ke 1145

- 23 -

kk. 20./ dnff folyt./ 11

az üdvözlő megállapítja, hogy a dnff a dél-vietnami hazafiak élcsapata az amerikai imperialisták agressziója ellen, a szabadságért és a függetlenségért vívott össznépi harc szervező ereje.

az évforduló alkalmából a szovjet szakszervezetek központi tanácsa is üdvözlő táviratot intézett a vietnami szakszervezetekhez. a távirat felszólítja a világ szakszervezeteit, hogy lépjenek fel az amerikai militaristák vietnami agressziójának újabb eszközlője ellen, s követeljék az egyesült államoktól, hogy haladéktalanul írja alá a vietnami háború beszüntetéséről szóló megállapodást.

a szovjet szakszervezetek központi tanácsa elítélte az amerikai imperialistákat akik a saigoni rendszert támogatják, pusztítják a vdk békés lakosságát, és durva erőszakkal akarják elérni vietnamban azt, ami nem sikerült nekik a párizsi tárgyalásztalnál.

a szovjet békebizottság a dél-vietnami békebizottsághoz intézett üzenetében szintén elítéli az amerikai militaristákat, amiért elaknásították a vdk kikötőit és bombázzák az ország területét./taszsz/

kk. 24. allende

a szerkesztőségek tájékoztatására

pl/té/11 ki

santiago, 1972. december 20./reuter/

salvador allende, chilei elnök kedden santiagoóban bejelentette a következő évben esetleg ellátogat bulgáriába, csehszlovákiában, az ndk-ba, lengyelországba, romániába és magyarországra.

diplomáciai források szerint allende az utazás lehetőségéről tárgyalt az érintett országok nagyköveteivel, illetve a magyar ügyvivővel./mt1/

10.05/11

de 1147

- 24 -

kk. 23. romes csandra nyilatkozata

vö/am/11 ki

uj delhi, 1972. december 20./mt1/

- a szovjetunió megalakulása és sikeres fejlődése fontos határkö az egész emberiség társadalmi haladásában - jelentette ki a taszsz tudósítójának adott nyilatkozatában romes csandra, a béke világtanács főtitkára, nemzetközi lenin-békedíjas. - a soknemzetiségű szovjet állam napjainkban rendkívül fontos szerepet játszik a népek harcában a békéért, a biztonságért és a nemzeti felszabadulásért.

romes csandra méltatta az szkp 24 kongresszusán elfogadott békeprogram jelentőségét, s megállapította, hogy a szovjet-amerikai kapcsolatok javulása, a német szövetségi köztársasággal kötött szovjet és lengyel szerződés, az nszk és az ndk kapcsolatainak megjavulása megsemmisítő csapást mért a hidegháború hiveire. a szovjetunió békepolitikája megteremtette az enyhülés légkörét a nemzetközi kapcsolatokban.

- az szkp lenini politikája nagyjelentőségű a békéért és biztonságért ázsiaiban folyó harc, a gyarmatosító rendszer és a fajüldözés felszámolásáért vívott küzdelem szempontjából is - mondotta romes csandra. kijelentette:

- a szovjetunióval a békéről, a barátságról és az együttműködésről kötött szerződés aláírásával india, új magasabb fokra emelte a szovjetunióhoz, a fiatal felszabadult országok őszinte barátjához fűződő baráti kapcsolatait./taszsz/

-.-

- 25 -

10.12/11 de 1147

kk 22. brandt-interju szovjet lapnak

br-ju ki

m o s z k v a , 1972. december 20. /mti/

„európának lehetősége nyílt arra, hogy több nemzedék számára biztosítsa a békét,, - jelentette ki Willy Brandt bonni kancellár a Lityerturnaja gazeta című moszkvai hetilap különtudósítójának adott interjújában. az interjút a szovjet hetilapnak szerdai száma közölte.

Brandt kancellár arra a kérdésre válaszolva, hogy miként képzelel el az európai fejlődés következő öt-tíz évét, hivatkozott a keleti szerződésekre és az ndk-val kötött eddigi megállapodásokra. „amikor ezekhez, amint remélem, csatlakozik a csehszlovák szocialista köztársasággal kötendő szerződés, illetve az ndk-val megkötött alapszerződés ratifikálása, akkor a kétoldalú szerződések rendszerét Európában befejezhetjük minősíthetjük. igaz hogy még további időre és erőfeszítésekre van szükség ahhoz, hogy az ndk-hoz fűződő viszonyunkban eljussunk a valóságos normalizáláshoz,,.

a következő éveket a kancellár szerint főként az jellemzi majd, hogy az érdekeltek közös erőfeszítéseket tesznek a kelet-nyugati együttműködés megszervezésére és annak érdekében, hogy a vitás kérdések megoldásának alapjává egyek az erőszakról való lemondást s hozzákezdjenek a fegyveres erők kölcsönös csökkentéséhez Európában. „nagy tettek várnak ránk. Európának lehetősége nyílt arra, hogy több nemzedék számára biztosítsa a békét. olyan illúzióim persze nincsenek, hogy ezzel együtt megoldhatjuk az ideológiai nézetkülönbségeket is. az e területen elkerülhetetlen eltérések azonban nem veszélyeztethetik az államok közötti békét,, - mondta Brandt.

az nszk és a szovjetunió viszonyáról a kancellár kijelentette: „elégedetten állapítom meg, hogy jelentős mértékben sikerült túllépnünk az ellenségeskedés és egymás mélyreható megnevezésének korszakán. ma már világos, hogy ez a folyamat egyetlen európai vagy más országnak sem okozott kárt,,.

/ folyt. köv./

10.15/ju ke 1155

- 26 -

kk 22. / brandt-interju ... 1. folyt./-ju

a nyugatnémet kormányfő felhívta a figyelmet arra, hogy politikai terveiben a maga részéről tekintetbe veszi: mind az nszkeknek, mind a szovjetunióknak megvannak a maga szövetségi kötelezettségei, amelyekhez lojálisak kívánnak maradni. /bokor pál/

kk 25. eszkaláció -aranyár

ht/gas-ju ki

p á r i z s , 1972. december 20. /mti/

a párizsi értéktőzsdéről érkezett legfrisebb jelentések szerint változatlanul tovább tart az arany árfolyamának emelkedése. az elmúlt napokban az aranyárak három százalékkal emelkedtek. Londonban, brüsszelben és frankfurtban szintén növekszik az arany iránti kereslet.

párizsi üzleti körökben nem titkolják, hogy az arany árfolyamának növekedése közvetlen összefüggésben van a vietnami tárgyalások megszakításával. ezzel kapcsolatban olyan hangok is hallatszanak, hogy várható a dollár aranyparitásának csökkenése. a nyugat-európai bankokban felhalmozott dollárkészletek miatt ebben a helyzetben komoly pénzügyi megrázkodtatások várhatók. /taszsz/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

kk 26. finnország-kgst

pl/té-ju ki

h e l s i n k i , 1972. december 20. /mti/

a finn kormány február elején tárgyalásokat akar kezdeni egy együttműködési szerződés kidolgozásáról a kgst-vel. az erről szóló javaslatot Jussi Linnamo finn külkereskedelmügyi miniszter nyújtotta át kedden a kgst titkárságának. abban az esetben, ha a tárgyalások sikeresen folynak, Finnország lesz az első olyan szabad piaci ország, amely szerződést köt a kgst-vel.

/ folyt. köv./

10.20/ju ke 1155

- 27 -

kk 26. / finnorszag - kgst ... 1. folyt./-ju

Linnamo szavai szerint finnorszag keretszerződés megkötésére törekszik, amit a különböző területekre szóló különmegállapodások töltenének ki. a kgst az egyes gazdasági területek szerint 22-24 munkacsoporttal rendelkezik. ezek közül tíz finnorszag számára is érdekes. részleteket a miniszter nem volt hajlandó közölni.

már az év februájában, - miután erről a finn kormány 1971 nyarán elvi határozatot hozott, - megkezdődtek a puhatolódszások finnorszag és a kgst közötti együttműködés lehetőségeiről. azóta párhuzamosan haladtak azokkal a tárgyalásokkal, amelyek finnorszag és a közös piac között folytak egy szabadkereskedelmi megállapodásról. ezt a megállapodást a nyáron parafálták, de eddig még nem írták alá. /mti/

--

kk 27. bombatamadás - helyszini jelentés

tp-ju ki hanoi, 1972. december 20.

tóth pál, az mti tudósítója jelenti:

kedden este a hétfőnél valamivel korábban, már este hét órakor elkezdődött az amerikai kalózgépek újabb barbár támadás-sorozata a vietnami főváros és környéke ellen. az első támadás mintegy fél óráig tartott, majd ezt rövid idő elteltével újabb ezuttal 45 perces bombázás követte. a támadógépek mindkét alkalommal több hullámban és nagy intenzitással támadták hanoi környékét. a bombarobbanások fellobbanó fényéből ítélve / - az előző éjszakaihoz hasonlóan - a fővárosához tartozó mind a négy járás területe bombatamadást szenvedett.

a vdk léghárítása erős tüzzel fogadta a megismétlődött támadásokat. a szerdán reggel kiadott jelentés szerint két nap alatt 13 amerikai repülőgépet lőttek le a vdk fölött s ezzel az 1964 augusztus 5-e óta lelőtt amerikai repülőgépek száma 4091-re emelkedett.

a két éjszaka folyamán lelőtt gépek között öt b-52-es stratégiai bombázó van, azokból hármat hanoi fölött lőttek le.

/ folyt. köv./

10.32/ju AC 126

- 28 -

kk 27. / bombatamadás ... 1. folyt./-ju

a haiphong elleni bombatamadás idején - mint jelentettük - két bomba találta el a lengyel hajózási társaságnak a kikötőben horganyzó egyik hajóját. a hajó teljesen kiegétt, személyzetének 3 tagja meghalt, hat megsebesült.

--

kk 28. perón - velasco

mj/mj-ju ki Lima, 1972. december 20. /mti/

a paraguayból limába érkezett juan perón, egykori argentin diktátor a perui fővárosban háromnegyed óras megbeszélést folytatott juan velasco alvarado tábornokkal, peru elnökével. az eszmecsere után perón meglegedetten nyugtázta, hogy :: ,, valamennyi kérdésben egyetértettünk,,.

az exdiktátor szóvivője közölte szerdán perón sajtóértekezletet tart, s csütörtökön este folytatja útját madrid felé. /upi/

--

kk 29. haig tábornok körutazása

fm/gas-ju ki saigon, bangkok, 1972. december 20. /mti/

a thaiföldi külügyminisztérium szerdán megerősítette, hogy alexander haig tábornok, kissinger amerikai nemzetbiztonsági főtanácsadó helyettese csütörtökön érkezik bangkokba. a minisztérium szóvivője szerint a tábornok ,, a vietnami béketárgyalások alakulásáról,, fogja tájékoztatni a thaiföldi vezetőket és ,, konzultációkat folytat majd velük az indokina háborúról,,.

/ folyt. köv./

10.55/ju AC 126

- 29 -

kk 29. / haig tábornok ... 1. folyt./-ju

haig tábornok, aki délkelet-ázsiai körútja során kedden érkezett saigonba, ugyanaz nap csaknem három órán át tárgyalt thieu elnökkel, majd villámlátogatást tett phnom penh kam-bodzsai fővárosban. az esti órákban visszatért a dél-vietnami fővárosba, ahol szerdán újabb konzultációt tart thieuval. ezt követően utazik majd tovább bangkokba. /afp, ap/

kk 30. szkp pb - koszoruzás

vö/té-ju ki m o s z k v a , 1972. december 20. /mti/

az szkp kb politikai bizottságának tagjai - leonyid brezsnyev, gennagyij voronov, andrej kirilenko, alekszej koszigin, fjodor kulakov, dinmuhamed kunajev, kirill mazurov, arvid pel-se, nyikolaj podgornij, dmitrij poljanszkij, mihail szuszlov, alekszandr selepin, pjotr seleszt, vlagyimir scserbickij -, az szkp kb politikai bizottságának póttagjai, a központi bizottság titkárai, a szovjetunió minisztertanácsának elnökhelyettesei és a szovjetunió legfelsőbb tanácsának házelnökei szerdán felkeresték a lenin mauzoleumot és az szkp központi bizottsága, a legfelsőbb tanács elnöksége és a minisztertanács nevében koszorut helyeztek el.

a párt- és állami vezetők egyperces hallgatással rótták le kegyeletüket vlagyimir iljics leninnek, a nagy vezetőnek és tanítónak, a világ első munkás-paraszt állama - megalapítójának, a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége ihletőjének és megszervezőjének - emléke iránt.

ezután az szkp és a szovjet állam vezetői felkeresték az ismeretlen katona sírját, s a központi bizottság, a legfelsőbb tanács elnöksége és a minisztertanács nevében koszorut helyeztek el. egyperces hallgatással emlékeztek meg a nagy honvédő háboru hőseiről, akik életüket áldozták a szovjet haza szabadságáért és függetlenségéért. /taszsz/

11.15/ju *Ar 1210*

- 30 -

kk 31. vietnam - tiltakozások-2

fm/gas-ju ki

1972. december 20. /mti/

w a s h i n g t o n - new york

az egyesült államok képviselőházának 17 tagja kedden táviratban sürgette nixon elnököt, hogy állítsa le a vdk ellen felújított tömeges bombatámadásokat és ,, írjon alá rendezést az észak-vietnamiakkal,,.

az amerikai néppel és kongresszusi képviselővel nem lehet elhitélni, hogy a béke két héttel a választások előtt kézzel-fogható közelségben volt, s hogy két nappal később tömeges katonai akcióra van szükség - hangsúlyozta a távirat. ha ön nem tud, vagy nem akar minket kivezetni a vietnami háborúból, akkor a kongresszus lesz kénytelen, kötelességének eleget téve, így cselekedni,,. /ap/

L hó

edward kennedy szenátor kedden este keményen bírálta az amerikai bombatámadások felújítását észak-vietnam egész területe ellen, s azt mondotta, hogy nixon elnöknek októberben lehatósága lett volna arra, hogy ,, igazságos és tisztességes alapon,, véget vessen a háborúnak.

,, gyengeségünk jele - hangoztatta -, hogy a párizsi tárgyalások kudarcáért a másik félre hárítunk minden felelőséget... nixon elnöknek elsőprő győzelme után minden öka megvolt arra, hogy hozzájáruljon a háboru befejezéséhez. a bombatámadások nyomán, egy szerződés néhány cikkelye miatt férfiak, nők és gyermekek halnak meg. a példátlan méretű, egész éjszaka tartó újabb bombatámadások azt a benyomást keltik, hogy mindezek az események visszatérést jelentenek a korábbi háborúhoz.

kennedy szenátor megígérte, ha vietnamban helyre áll a béke, akkor a kongresszus ,, sokkal harmonikusabban,, fog együttműködni a kormánnyal. de nyomban hozzáfűzte, ha a háboru ,, 1973 elején,, nem ér véget, akkor a kongresszus megsokszorozza majd erőfeszítéseit, hogy véget vessen a háborúnak. /afp, ap/

/ folyt. kv./ *de*

11.55/ju *1210*

- 31 -

kk 31. vietnam - tiltakozások -2... 1. folyt./-ju

k o p p e n h á g a

anker joergensen dán miniszterelnök bejelentette: kormánya hivatalos tiltakozást dolgozott ki az észak-vietnam elleni amerikai légiháró totális felújítása ellen. dánia várhatóan szerdán teszi meg tiltakozó lépését washingtonban - jelentette be a dán rádió kedd esti adásában a kormányfő. - a dán kormány megvetendőnek tartja, hogy az egyesült államok folytatja tömeges bombatámadásait és újabb aknákat telepít az észak-vietnami kikötőkbe. /dpa, afp/

p e k i n g

a kínai népköztársaság szerdán bírálja az egyesült államokat a vietnami háború újabb eszkalációja miatt és fenntartás nélküli támogatásáról biztosította a vietnami népet az amerikai agresszió - ellen vívott harcában.

az új kína hírügynökség szerdai kommentárjában leszögezte: a hanoi, haiphong és a vdk más nagy városai ellen intézett tömeges amerikai bombatámadások komolyan veszélyeztetik a béke kilátásait. az amerikaiak e barbár és embertelen háborús cselekedetikkel szertefoszlatták az egész világ békéhez fűzött reményeit.

az amerikai kormánynak el kell döntenie, hogy vietnamban béke, vagy háború legyen-e. ,, ha békét akar, akkor az egyesült államoknak haladéktalanul be kell szüntetnie a bombázást, folytatna kell a tárgyalásokat, s alá kell írnia a vietnami háború befejezéséről és a béke helyreállításáról szóló megállapodást. ha háborút akar, akkor a kínai nép a világ más népeivel együtt fenntartás nélkül fogja támogatni a vietnami népet az amerikai agresszió ellen, a nemzet üdvéért, a végső győzelemért vívott háborújában,, - hangoztata befejezésül a demokratikus kína hivatalos hírügynöksége. /új kína/

12.00/ju *ke 12 20*

- 32 -

kk 32. vietnam: párizsi visszhang

ds-ju ki p á r i z s , 1972. december 20. /mti/

dobsa jános, az mti tudósítója jelenti:

a francia közvéleményben széleskörű felháborodást keltett a vdk fővárosa ellen intézett példátlan hevességű amerikai bombatámadás. 52 francia társadalmi szervezet felszólította a párizsiakat, hogy csütörtökön este nagyszabású tüntetésen tiltakozzék a vietnami háború újabb eszkalációja ellen. ,, a franciák megdöbbenéssel és felháborodással értesültek arról, hogy akkor, amikor már tényleg közvetlen közelben állt a béke, az egyesült államok megszakította a tárgyalásokat és minden eddiginél hevesebb bombatámadásokat intéztek észak-vietnam ellen,, - hangsúlyozza a felhívás. felszólítja a párizsiakat, hogy é drámai órákban fokozott erővel juttassák kifejezésre szolidaritásukat vietnami népével s minél nagyobb számban vegyenek részt a csütörtökön este a republique- tér és a bastille-tér között rendezendő tiltakozó felvonuláson.

a monde éleshangu cikkben ítéli el nixon magatartását s hangsúlyozza: nixon, aki a békéhez fűzött reményekkel játszott, visszavonta szavát, megtagadta kötelezettségeit egy külföldi diktátor érdekében,, amerika legnagyobb dicsőségére,, a vietnami nép ma már világosabban láthatja mint valaha - hangsúlyozza a monde cikkírója, - hogy hanoi és a dfk a béke és a nemzeti függetlenség védelmezői, az ellenfél viszont a diplomáciát csak becsapásra akarja felhasználni és a kompromisszummal szemben előnyben részesíti a b-52-es bombázókat, a repeszbombákat. nixon elnök ismét szándékosan az erőszakot választotta. magatartását el kell ítélni.

az humanité vezércikkében hangsúlyozza, nagyon gyorsan meg kell értetni nixon elnökkel, hogy a nemzetközi közvéleményt nem sikerült meggyőznie s hogy az egész civilizált emberiség szolidáris a vietnamiakkal.

--

12.12/ju *ke 12 40*

- 33 -

kk. 33. trybuna ludu - Lemp kb plénumának évfordulója

már/11 ki

v a r s ó, 1972. december 20. /mti/

a szerdai trybuna ludu „az új távlatok politikája” címmel mintegy 5000 szavas cikkben foglalkozott a Lemp kb 1970 decemberi plénumának évfordulójával. a többi között megállapította:

„ az 1970 decemberi eseményeket mélyrehatóan elemezte a párt kb plénuma, majd pedig 6. kongresszusa. Levonták a tanulságokat a múlt jó és rossz tapasztalataiból, s a következtetéseket olyan komplex akció-programmá formálták, amelynek megvalósításával pártunk igazolta és megszilárdította vezető szerepét, bebizonyította, hogy a szocialista építés minden sikerének forrása. pártunk szorosra vonta kapcsolatait a munkásosztállyal, az egész társadalommal. a pártéletben újra következetesen érvényesülnek a marxi-lenini elvek. az államéletének irányításában szigorúan megtartjuk a szocializmus építésének törvényszerűségeit.

pártunk politikájának jelenleg két lényeges vonása van. ez a politika egyfelől elvi, mert eszmei tartalmában és osztályelvéiben változatlan. másfelől alkotó jellegű, s ez azt jelenti, hogy nyitva áll az új jelenségek, a fejlődés követelményei előtt, állandóan gazdagodik tökéletesítésre törekszik.

e folyamat vezető ereje a Lemp. pártunkban egyre jobban érvényesül a demokratikus centralizmus elve, amit edward gierek elvtárs tömören így jellemezett: „több vitát a határozatok meghozatala előtt és nagyobb fegyelmet a határozatok végrehajtásában,,.

a kommunisták alkotó jellegű kritikai hozzáállására konstruktív elégedetlenségére van szükség. a fejlődési ütem fokozása megköveteli, hogy a legjobbakhoz hasonlítva értékeljük önmagunkat, s küzdjünk a közepszerűség ellen.

új feladatainkat olyan körülmények között valósítjuk meg, amikor az osztályharc egybekapcsolódik az új és a régi közötti harcral. vitathatatlan sikereink nehéz helyzetbe hozták a szocializmus ellenes erőket, amelyek védekező álláspontra kényszerültek. természetes és logikus, hogy a szocializmus ellenes elemek eredményeink kisebbitésére törekszenek, kétségbe vonják azok tartóságát és dinamizmusát.

/folyt.köv./

12.15/11 *ke 12.15*

- 34 -

kk. 33./ trybuna ludu ... folyt./ 11

közben frázisokat pufogatnak a fejlődésről, a megújulásról. Létérdeklük, hogy fékeznek és megnehezítsék az igazi előrehaladást. mindezt figyelembe vesszük az ideológiai és a politikai harcban amely most és a jövőben is hozzátartozik a szocializmus építéséhez. pártunk stratégiájának lényegbevágó vonása az, hogy az ideológiai és politikai területét elválaszthatatlannak tartja a társadalmi-gazdasági területtől.

a jogok és kötelességek egysége, a napi feladatokhoz való szocialista hozzáállás teremti meg a szocialista demokrácia fejlődésének alapját, ez a kiinduló pontja a most különösen igényelt alkotó és újító kezdeményezéseknek.

közös frontban tevékenykedünk legjobb szövetségeseinkkel és kipróbált barátunkkal a szovjetunióval, szocialista szomszédainkkal, az ndk-val és csehszlovákiával, s a többi szocialista országgal. a testvéri országokkal az elmúlt két évben kapcsolataink minőségileg új szakaszba léptek. pártunk helye az szkp oldalán, lengyelország helye a szovjetunió oldalán van - mondotta edward gierek elvtárs. ez pártunk politikájának alapelve,, - fejezte be a trybuna ludu.

kk. 36. haig tábornok - 2.

fm/té/11 ki

s a i g o n, 1972. december 20./mti/

alexander haig tábornok kissinger amerikai nemzetbiztonsági főtanácsadó helette - a korábbi jelentésekkel ellentétben - szerdán, thieu elnökkel tartott második megbeszélése után nem bangkokba, hanem vientianeba utazott. az amerika-barát laoszi vezetőkkel az indokinaí tárgyalások alakulásáról fog konzultálni.

a legfrissebb jelentések szerint vientiane laoszi fővárosból utazik majd tovább dél-kelet-ázsiai körútjának következő állomására bangkokba./ap/

12.25/11 *ke 12.25*

- 35 -

kk. 37. jubileum - küldöttségek érkezése

ht/gas/1l ki m o s z k v a , 1972. december 20./mti/

a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulójával kapcsolatos Ünnepekre szerdán további küldöttségek érkeztek moszkvába:

a csehszlovák szocialista köztársaság és kormány küldöttsége gustáv husáknak, a cskp központi bizottsága főtitkárának vezetésével;

a német demokratikus köztársaság párt és kormányküldöttsége, erich honeckernek, az nszép központi bizottsága első titkárának vezetésével;

a lengyel népköztársaság párt - és kormányküldöttsége edward giereknek, a lemp központi bizottsága első titkárának vezetésével,

a bolgár népköztársaság párt- és kormányküldöttsége todor zsvikovnak a bkp központi bizottsága első titkárának, az államtanács elnökének vezetésével;

a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság állami - és pártküldöttsége rato dugonicsnak, a köztársaság elnöksége elnökhelyettesének vezetésével./taszsz/

--

kk. 38. marcos felhívása

pzs/am/1l ki m a n i l a , 1972. december 20./mti/

ferdinand marcos fülöp-szigeti államelnök szerdán az ország sajtója útján szólította fel a lakosságot fogadja el a január 15-re kitűzött népszavazáson az új fülöp-szigeti alkotmányt. marcos azt mondta, hogy „a nemzet és a nép minden reményét az új alkotmányba vetette, és vállalja rendkívüli állapot alatt megkezdett reformokat, a korrupció, bűnözés és profit ellen, valamint a mezőgazdasági programot. az új alkotmány az elnök szerint lehetővé teszi az áttérést a parlamenti kormányzatra. az új választásokig marcos ideiglenes államfő marad./mupi/

--

- 36 -

kk 34. nguyen thi binh moszkvába utazott

fm/té-ju ki p á r i z s , 1972. december 20. /mti/

nguyen thi binh asszony, a difk külügyminisztere és párizsban tárgyaló küldöttségének vezetője szerdán a szovjetunió fennállásának 50. évfordulójával kapcsolatos Ünnepekre moszkvába utazott.

elutazása előtt az orly-i repülőtéren minden nyilatkozott az újságíróknak. kérdésekre válaszolva egyebek között azt mondta, hogy franciaországba való visszatérése a vietnami helyzet lakulásától függ. közölte, hogy tekintettel a vietnam elleni amerikai bombatámadások fokozására, szovjetunióbeli látogatása után haza kell utaznia vietnamba, hogy jelentést tegyen „ a tárgyalások helyzetéről és újabb utasításokat kérjen, „ jelezte, hogy hazautazóban moszkvában és pekingben ez alkalommal is megbeszéléseket fog tartani a szovjet és a kínai vezetőkkel. /afp/

--

kk 35. marchais nyilatkozata az humanite-nak

ds-ju ki p á r i z s , 1972. december 21. /mti/

georges marchais, a fkp főtitkára, nyilatkozatot adott az humanitének s abban hangsúlyozza: „pompidou elnök pártjának az udr-nek főtitkára ismét azt a botrányos rágalmat hangoztatja, hogy a francia kommunisták „ moszkva ügynökei, „

- akkor, amikor pompidou elnök a szovjet vezetőkkel találkozót kezdeményezett, a kormánykoalíció acsarkodó szovjetellenessége minden bizonnyal nem a legjobb eszköz a francia-szovjet együttműködés fejlesztésére. - hangsúlyozta marchais. - ez az együttműködés pedig országunknak is és az európai biztonságnak is egyaránt érdeke. a kormányférfiak szovjetellenes kampánya ismét csak azt bizonyítja, mennyire közömbösek számukra az ország magasabb érdekei.

peyrefitte

/ folyt. köv. /

12.40/ju

- 37 -

1300
P

kk 35. / marchais ... 1. folyt./-ju

machais nyilatkozatában arra is rámutatott, hogy ez a rágalom-hadjárat a nemzeti függetlenséget védelmező kommunista párt ellen csupán alibi a nagytőke pártjának a NATO-val való együttműködés és az egyesült államoknak tett engedmények leplezésére. /dobsa/

kk 39. szövetségi gyűlés

bj-ju pi b o n n , 1972. december 20.

bochkor Jenő, az mti tudósítója jelenti:

az idei utolsó ülését tartotta meg szerdán délelőtt az egy hete megalakult új nyugatnémet szövetségi gyűlés. a képviselők hosszú vita után harmadik olvasásban elfogadták az 1972. évi 108,9 milliárd márkás költségvetést. az ellenzék - mint várható volt - a költségvetés ellen szavazott.

ezt követően a kormánypárti képviselők szavazataival a parlament jóváhagyta a nyugdíjreform módosításáról szóló törvényjavaslatot is.

a szövetségi gyűlés legközelebb január közepén ül ismét össze törvényhozói munkájának folytatására.

- 38 -

14.20/ju

14^{uo}

kk 40. bérkövetelés - nszk

bj-ju pi b o n n , 1972. december 20.

bochkor Jenő, az mti tudósítója jelenti:

a nyugatnémet fémipari szakszervezet felhívására szerdán az észak-rajna-vesztféliai vas- és acélipari dolgozók arról szavaztak, hogy ne kezdjenek-e sztrájkot bérköveteléseik érvényesítésére. a szavazásban - amely csütörtökön is tart - több mint 150.000 szervezett munkás vesz részt.

a fémipari munkásság országsszerte 11 százalékos béremelést követel. a szakszervezetek tartományi szinten tárgyalnak a munkáltatókkal, akik csak öt és fél százalékos béremelésre hajlandók. észak-rajna-vesztfáliában eddig négy tárgyalást is tartottak, de teljesen eredménytelenül.

kedden bértárgyalások voltak baden-württembergben, bajorországban és rajna-pfalzban is. a tárgyalások januárban folytatódnak.

kk 41. légi közlekedés biztonsága

bj-ju pi . b o n n , 1972. december 020.

bochkor Jenő, az mti tudósítója jelenti:

a repülés ma éppen olyan kockázatos vállalkozás, mint ötven évvel ezelőtt - állapította meg most közzétett fehér-könyvében a légiforgalom biztonságára ügyelő mérnökök országos szövetsége. /nszk/

/ folyt. köv. /

14.30/ju

- 39 -

14^{uo}

kk 41. / légi közlekedés ... 1. folyt./-ju

az egyetlen különbség - mutatott rá a nyugatnémet szövetség elnöke, werner langbecker - hogy ma egy repülőszerencsétlenségnek összehasonlíthatatlanul több halottja van, mint annakidején.

a fehérkönyv tanúsága szerint a légiforgalom biztonsága 80 százalékban a technikán múlik, ezt azonban az nszk-ban évek óta vétkes módon elhanyagolták. nyugat-németországban jelenleg 700 légibiztonsági technikus és mérnök dolgozik, viszont a munkahelyeknek több, mint harminc százaléka betöltetlen. ebből adódóan frankfurtban és hannoverben az utóbbi két esztendőben 650 százalékos emelkedést mutatott a radar-berendezések leállása.

a szövetség szerint tíz millió márkát igényelne a korszerűsítés. a légiközlekedés biztonságának körülményei tarthatatlanná váltak. a kormány és a felelős minisztériumok felelőtlenül veszélyeztetik az utasok életét - hangzik a fehér könyv szerkesztőinek véleménye.

--

kk 43. pieta,

mp-ju pi r ó-m a , 1972. december 20. /mti/

helyreállították michalangelo remekművét, a pieta,t. a szobrot ismét eredeti pompájában mutatta be a sajtónak a vatikáni muzeumok igazgatója.

mint ismerets, a pieta,t ez év májusában kalapácsütésekkel súlyosan megrongálta egy tóth lászló nevű örült. a helyreállítási munka nem volt könnyű, a vatikáni muzeum restaurációs részlege azonban sikerrel birkozott meg a feladattal. a helyreállítás tökéletesen sikerült a legkényesebb helyeken - a madonna-alak balszeménél és kezénél - is.

a remekmű a közönség előtt egyelőre azonban továbbra is zárva marad: még nem készült el az a golyóálló üvegfal, amellyel a jövőben oltalmazni fogják a szent péter bazilika oldalkápolnájában álló szobrot.

--

14.45/ju

1500

- 40 -

kk 42. vietnam - okp

mp bzs pi

r ó m a , 1972. december 20. /mti/

az újabb amerikai bombázások egyöntetű felháborodást és elítélést váltottak ki az olasz közvéleményben. az ifjúsági szövetségek kedden felhívást intéztek a fiatalokhoz, hogy fejezzék ki szolidaritásukat a vietnami néppel. fiatalokból álló csoportok több ízben tüntettek a római amerikai nagykövetség előtt. közvéleményben fejezte ki tiltakozó, elítélő véleményét az olasz általános szakszervezeti szövetség /cgil/ titkársága.

az olasz kommunista párt vezetősége enrico berlinguer főtitkár elnöklétével ülést tartott és ugyancsak közleményben foglalt állást. „a nixon-kormányzat elutasította a párizsi tárgyalásokon kidolgozott békemegállapodás aláírását és elrendelte a bombázások felújítását a vdk egész területe ellen. ezzel tanujelét adta annak, hogy továbbra is katonai erővel akar megoldást kikényszeríteni vietnamban. fenntartva az ország megosztottságát és a saigoni bábregsimet. nixon politikája kihívás a világ közvéleményével, az emberek millióinak érzelmeivel szemben. ezt a politikát el kell itélni, vissza kell verni, - hangsúlyoztatja az okp vezetősége. a párt felhívást intézett tagságához, az egész demokratikus olasz közvéleményhez, ítélje el az egyesült államok magatartását és kényszerítse a vietnami béke érdekében teendő lépésekre az olasz kormányt. az okp a bombázások azonnali megszüntetését, a már kidolgozott békemegállapodás aláírását követeli.

pénteken rómban nagyszabású vietnami szolidaritási megmozdulást szerveznek, amelyen a főváros és az ország minden rétege, minden demokratikus politikai párt és szervezet képviselteti magát. /magyar péter/

--

kk 44. berlinguer

mp bzs pi

r ó m a , 1972. december 20. /mti/

enrico berlinguer, az olasz kommunista párt főtitkára szerdán moszkvába utazott, ahol résztvesz a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulója alkalmából rendezendő ünnepségeken.

15.07/bzs

- 41 -

1510

kk 45. angliai tiltakozások - vietnam

pk bzs pi

L o n d o n, 1972. december 20./mti/

a vietnami demokratikus köztársaság egész területe ellen felújított amerikai terrorbombázásokat egyre több brit politikus ítéli el. vic feather, a szakszervezeti főtanács, a tüdőtitkára, táviratot küldött nixon elnöknek és sir alec douglas-home brit külügyminiszternek. a 10 millió szervezett dolgozót tömbritő tüc-t mélységesen megrendíti észak-vietnam korlátozás nélküli bombázásának folytatása - írta feather. harold wilson, a munkáspárt vezére, az alsóház ülésén felszólította edward heath miniszterelnököt, hogy az angol kormány határolja el magát az amerikai bombázás északalációjától. kijelentette: amikor munkáspárti kormány volt hatalmon, elhatárolódott hanoi és haiphong bombázásától.

Londonban az egymillió vasas szakszervezet vezető tisztségviselői is csatlakoztak az egyesült államok nagykövetsége előtt álló tiltakozó órséghez. kilenc ismert munkáspárti képviselő aláírásával levelet juttattak el annenberg amerikai nagykövethoz, amelyben a labourista politikusok tüszünetet követeltek rogers külügyminisztertől. kenti bányászok táviratot küldtek nixonnak és a londoni amerikai nagykövethoz, ebben bünyös atrocitásnak mondták a bombázások felújítását. a kommunista ifjusági szövetség nagygyűlést tartott és nagyszabású pengyűjtő kampányt kezdett, hogy hozzájárulhasson egy kórház felépítéséhez a vdk-ban. /patak/

--

kk 46. vietnam - anglia

pk bzs pi

L o n d o n, 1972. december 20./mti/

a londoni guardian szerdán vezércikkben követelte a vietnami háború megszüntetését. „nixon elnök most alkalmazott vietnami stratégiája borzalmas, - írja egyebek között a liberális lap. „mire jó ez az egész? semmit nem lehet elérni vele, ami akár csak távolról igazolhatná az amerikai ágyuk és bombák okozta halált és pusztítást ... valóban azt hinné nixon elnök, hogy furkósbottal kényszeríti vissza az észak-vietnamiakat a tárgyalóasztalhoz? ennek inkább az ellenkezője történik majd, - írja a guardian, majd azt írja, hogy nixon szempontjából csak a „korlátozott katonai tevékenység, lett volna a járható út. „ez most olyan ember lépése, akit elvakított a düh, vagy képtelen átlátni tettének következményeit. úgy akar-e nixon bevonulni a történelembe, mint a leggyilkosabb, legvérszomjasabb amerikai elnök? van-e bármilyen koncepciója a háború megszüntetésére? a guardian szerint „a teljes intenzitású bombázások újratekzdése még saját szempontjából szemlélve is nixon súlyos hibája. távolról sem erősíti amerika tárgyalási helyzetét. sőt, amerikában és amerikán kívül sok embert meggyőz afelől, hogy az egyetlen út a feltétel nélküli kivonulás. nixonnak ne legyenek kétségei arról, hogy amit tesz, az irtózatos, „. /patak/

15.12/bzs

- 42 -

kk 47. kádár jános - szerdai program

br bh sn

m o s z k v a, 1972. december 20.

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

a szovjetunió fennállásának félévszázados jubileuma alkalmából kádár jános vezetésével moszkvába n tartózkodó magyar párt- és állami küldöttség, - amelynek tagjai: losonczi pál, az elnöki tanács elnöke, komocsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja és rapai gyula moszkvai nagykövet - szerdán a koradélutáni órákban koszorút helyezett el a lenin-mauzoleumnál és az ismeretlen katona sírjánál.

a magyar delegáció először a lenin-mauzoleum előtt helyezte el koszoruját, amelynek szalagjára a következő mondatot írták: „dicsőség leninnek, a szovjet állam megalapítójának, „. ezután a küldöttség „dicsőség a népek szabadságáért elesett szovjet hősöknek, „ feliratu koszorút helyezett el az ismeretlen katona síremlékén, amely néhány száz méterre a mauzoleumtól, ugyancsak a kreml falai alatt van.

a koszorúzáson szovjet részről jelent volt nyikolaj bajbakov szovjet miniszterelnökhelyettes, az állami tervbizottság elnöke, vlagyimir sauro, az szkp központi bizottságának osztályvezetője, valamint az szkp központi bizottságának több felelős munkatársa, továbbá vlagyimir pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete. magyar részről jelen volt monori istván követ-tanácsos, a moszkvai magyar nagykövetség más vezető beosztású munkatársai, valamint papp lászló, hazánk állandó kgst-képviselőjének helyettese.

a magyar párt - és állami küldöttség szerdán látogatást tett a szovjet képzőművészek „ hazánk - a szovjetunió, „ című jubileumi kiállításán a „ manyezs, „ kiállítóteremben, ahol keddén nyitották meg a szövetséges köztársaságok e nagy képzőművészeti seregszemléjét. a vendégeket jurij koroljov, a szovjet képzőművészek szövetségének titkára és nyikolaj smidt, a kiállítási csarnok igazgatója kalauzolta végig a termeken.

kádár jános, losonczi pál és a kíséretükben levő szovjet és magyar személyiségek nagy érdeklődéssel tekintették meg az utolsó két év szovjet festészetének, szobrászatának és díszítőművészetének java terméséből válogatott anyagot, amely méltóan reprezentálja a stílusbeli sokféleség és a köztársasági, nemzetiségi „ iskolák, „ egységének megvalósulását a szocialista realista alkotói módszerek alapján. /folyt. köv./

15.37 bh

- 43 -

15.12

kk 47. /kádár jános ... folyt./ bh

a magyar vendégek körében különösen nagy tetszést arattak a kiállításon bemutatott gobelinek, vitrázsok, üvegek és kerámia-
ák, amelyek a szovjet belsőépítészet és díszítőművészet magas színvonaláról tanuskodnak.

a küldöttség csaknem másfél órát töltött a „ hazánk - a szovjetunió,, című kiállításon, de így is csak a 2500 műalkotás egy részét tudta megtekinteni. távozáskor kádár jános a küldöttség nevében az alábbi szavakat írta a vendégkönyvbe: „ gratulálunk, további sikereket kívánunk a szovjet művészeknek, akik a legméltóbban, alkotásaikkal ünneplik a nagy évfordulót, a szovjetunió fennállásának 50. évfordulóját./mti/

kk 48. knk kúm - nyilatkozat vietnamról

fm gas bh sn p e k i n g , 1972. decemdr 20./mti

a kínai népköztársaság külügyminisztériuma szerdai nyilatkozatában erélyesen elítélte a tömeges amerikai bombatámadásoknak a demokratikus vietnam egész területe ellen történt felújítását. a nyilatkozat rámutat, hogy az amerikai imperializmusnak ez a súlyos lépése a vietnam elleni támadó háború meghosszabbítására és fokozására, a vietnami probléma békés megoldásának megakadályozására irányul.

„ a vietnami nép megfélemlíthetetlen hős nép - hangsúlyozza a kínai külügyminisztérium nyilatkozata - manőverekkel nem lehet félrevezetni, nyers erőszakkal nem lehet térdrekenyszeríteni a népet... az amerikai kormánynak be kell szüntetnie támadó háborúját vietnam ellen, véget kell vetnie bombatámadásainak, az észak-vietnami kikötők elaknásításának, a vdk ellen irányuló minden egyéb háborús cselekménynek, s haladéktalanul alá kell írnia a vietnami háború befejezéséről és a béke helyreállításáról szóló megállapodást,,.

a nyilatkozat ezután kijelenti, hogy ha az amerikai kormány konokul folytatja támadó háborúját, akkor a kínai nép továbbra is minden lehetséges támogatást és segítséget meg fog adni a vietnami népnek az amerikai agresszió ellen, a teljes győzelem kivívásáért folytatott háborúban./uj kina/

- 44 -

15.45 bh

15⁵⁰

kk 49. külpolitikai híreink jegyzéke, 15.30 - 1g

pn so bh sn

1972. december 20./mti/

1. várható
2. apollo-17
3. osztrák baleset
4. japán tiltakozás
5. eduardo de filippo
6. vietnam - japán lapok
7. hírek kubából
8. japán radikálisok
9. rövid hírek párizs: látogatás
dakar: senghorn
washington: szato
dacca: megállapodás
moszkva: diplomáciai dokumentumok
moszkva: abraszimov
róma: közös piac
london: grove
canberra: liberális párt
london: görög bizottság
rabat: éhségstrájk
10. egyiptom - szadat tárgyalásai
11. lengyel kormány vietnamról
12. szovjet jubileum
13. közös piac - miniszterek
14. török katonai költségvetés
15. szovjet-spanyol
16. indokina - bombázás - hadműveletek
17. légiagresszió - háttéranyag
18. magyar parlamenti küldöttség bukarestben
19. dnff évforduló - táviratok
21. vietnam - tiltakozások
22. brandt-interju
23. romes csandra nyilatkozata
24. allende /szerk.táj./
25. eszkaláció - arany ár
26. finnország - kgst /szerk.táj./
27. bombázás - helyszini tudósítás
28. perón - velasco
29. halg tábornok körutazása
30. szkp pb - koszoruzás
31. vietnami tiltakozások - 2.
32. vietnam - párizsi visszhang
33. trybuna - ludu- lemp kb - évforduló
34. binh moszkváb a utazott

/folyt. köv./

- 45 -

16.10 bh

16³⁰

kk 49. /külpolitikai folyt./ bh

- 35. marchais nyilatkozata
- 36. haig - 2.
- 37. jubileum - küldöttségek
- 38. marcos felhívása
- 39. dundestag
- 40. bérkövetelés - szk
- 41. légi közlekedés biztonsága
- 42. vietnam - okp
- 43. pieta
- 44. berlinguer
- 45. angliai tiltakozások
- 46. vietnam - anglia
- 47. kádár-szerdai program
- 48. knk kúm. nyilatkozat vietnamról
- 49. hírcsoporthoz

kk 50. Lengyel hajó haiphong

pm kcs bh sn v a r s ó, 1972. december 20./pap/

december 20-án reggel, amikor az amerikai repülőgépek támadást intéztek haiphong kikötője ellen, a légi bombák eltaláltak a „Jozef Konrad” nevű lengyel hajót. A személyzet tagjai közül többen meghaltak, többen megsebesültek./mti/

kk 51. rövid hírek

pl/té bzs sn

1972. december 20./mti/

m a d r i d : egyetemi tüntetések

A spanyol egyetemek oktató személyzete az utóbbi napokban több megmozdulást szervezett jogainak védelmében. A granadai egyetem néhány karának oktatói sztrájkot hirdettek a szerződéses tanárok bérköveteléseinek támogatására. Az önkormányzattal rendelkező madridi egyetem tanárai felszólították az egyetem vezetőségét, hogy 12 elbocsátott társukat vegyék vissza állásaikba./taszsz/

b a h r e i n : összeütközés

Kedden az ománi öböl bejáratánál összeütközött egy brazil és egy dél-koreai olajszállító hajó. Az összeütközés következtében mindkét hajót lángok borították el. Mentőhajóknak sikerült fedélzetükre venniük a két szerencsétlenül járt hajó legénységének legnagyobb részét, 71 embert. Egy tengerész életét vesztette és tizenötven eltűntek./reuter/

folyt. köv./
16.17/bzs

- 46 /

1635

kk 51. /rövid hírek 1. folyt./bzs

L Ü n e b u r g : károk

Több mint 1 millió márkára becsülik azt a kárt, amelyet a szerda reggeli tűz okozott a nyugatnémet Lüneburg belvárosában. A rendőrség jelentése szerint a tűz következtében több XVII. és XVIII. századi, most raktárul szolgáló faház előgett. Emberéletben nem esett kár. A tűz oka egyelőre ismeretlen./dpa/

kk 52. szlovén ksz kb

nt bzs sn b e l g r á d, 1972. december 20.

nyárádi róbert, az mti tudósítója jelenti:

Ljubljanában ülést tartott a szlovén kommunisták szövetségének központi bizottsága és úgy határozott, hogy a kb titkárává franc setinc-et, a kb tagját választja meg. Mint ismeretes, marinc andrej-t, a kb előző titkárát néhány héttel ezelőtt megválasztották a szlovén tagköztársaság kormányfőjének.

A központi bizottság ülésén, amelyen az aktuális belpolitikai kérdésekről volt szó, a beszámoló az új kb-titkár ismertette. Setinc többek között hangsúlyozta: „szlovéniában mindenütt nagy meglepéssel fogadták, hogy sikerült leküzdeni a felső vezetésben az eddigi kettősséget,„ elmondta, hogy a szlovéniai pártszervezetek többségében forradalmi hangulat alakult ki. Egyes helyeken a vezetők egy része lemondott, mások tevékenységét pedig határozottan bírálták. Beszéde további részében sürgette az eszmei-politikai képzés fokozását, majd a pártértekezletek tapasztalatait összegezve, felhívta a figyelmet: „a jelenlegi kedvező légkörben fennáll annak a veszélye is, hogy teret nyer a szociális demagógia, a taktikázgatás és a karrierizmus is,„ értékelése szerint lassan növekszik a munkások számaránya a pártban.

16.55/bzs

- 47 -

1400

kk 53. angol sztrájkhullám

pk bzs sn

L o n d o n, 1972. december 20./mti/

a figyelmeztető sztrájkok hétfői sorozata után szerdán a 24 órás munkabeszüntetések újabb hulláma söpört át közép-anglián, manchesteren, Liverpoolon, kelet-skócián és dél-walesen.

a sztrájkok főként az autóiparban és a dokkokban koncentráltak. a vasas szakszervezet dolgozói ezzel adnak kifejezést haragjuknak amiatt, hogy az ipari viszonyok bírósága 50 000 font pénzbírsággal sújtotta szakszervezetüket. az egymillió szervezett dolgozót tömörítő szakszervezetet egy provokátor pörelte be, és a bíróság döntését a vasas vezetőség bojkottálta.

a vasasokat szerdán dokkmunkások tizezrei támogatták Londonban és Liverpoolban, s sztrájkjuk miatt a kikötőkben hetven hajó vesztegelt kirakatlanul. a nagytőkét ért kár most már sokszorososan felülmúlja annak a pénzbüntetésnek nagyságát, amellyel a baloldali vezetés alatt álló vasas szakszervezetet próbálták a hirhedt carr-törvény alapján térdrekenyszeríteni.

az angol szakszervezeti mozgalmat ugyanis arra akarják rávenni, hogy hódoljon be a szakszervezet-ellenes törvénynek. a vasas szakszervezet végrehajtó bizottságát rendkívüli ülésre hívták össze, hogy még egyszer tisztázzák az álláspontot az osztálybíróság döntésével kapcsolatban. a vezetőség az ülésen úgy határozott, hogy kitart a bojkott mellett és nem utalja át önként a pénzbírságot. /patak károly/

--

kk 54. ndk-elismerés

pp bzs sn

b e r l i n, 1972. december 20. /mti/

az ndk és svájc megállapodott, hogy nagyköveti szinten felveszi egymással a diplomáciai kapcsolatokat. a megállapodást januárban realizálják.

ezzel az ndk valamennyi európai semleges állammal diplomáciai kapcsolatot létesített.

/folyt. köv./
17.10/bzs

- 48 -

17/15

kk 54. /ndk-elismerés 1. folyt./bzs

szerdán nepál is elismerte a német demokratikus köztársaságot és ugyancsak nagyköveti szinten felveszi vele a kapcsolatokat.

djakartában malik külügyminiszter bejelentette, hogy az alapszerződés aláírása után indonézia is nagykövetet cserél az ndk-val. /pinczési/

--

kk 55. fülöp-szigetek: rendkívüli állapot

or bzs bs

m a n i l a, 1972. december 20. /mti/

ferdinand marcos fülöp-szigeti elnök szerdán részlegesen és ideiglenesen felfüggesztette az ország egész területére három hónapra kihirdetett rendkívüli állapotot. a január 15-ig érvényes rendelkezés célja az elnöki hivatal szerint az, hogy „biztosítsák a szabad vitát a lakosság körében az ország alkotmány-tervezetéről,,.

mint annak idején beszámoltunk róla, marcos szeptember 22-én jelentette be a rendkívüli állapotot „kommunista veszélyre, a társadalom reformjának szükségességére és a gazdaság fejlesztésének megkönnyítésére,, hivatkozva. az ideiglenes felfüggesztés hatálya az alkotmányról tartandó népszavazás napjáig tart - tehát január 15-ig. /ap/

--

kk 56. alapszerződés - előzetes

pp bzs sn

b e r l i n, 1972. december 20./mti/

a német demokratikus köztársaság fővárosában, az államtanács épületében csütörtök délben ünnepélyesen aláírják az ndk és az nszk alapszerződését. egon bahr bonni államminiszter csütörtökön reggel különrepülőgéppel érkezik a berlin-schönefeldi repülőtérre, s az aláírás után még aznap visszarepül bamba.

az ifju tehetségek házában, a klosterstrasse 68/70. szám alatt már berendezték a nemzetközi sajtóközpontot. tizenkét telefon és öt telexvonalat vezettek be, s ezek közvetlenül az újságírók rendelkezésére állnak. /pinczési pál/

17.20/bzs

- 49 -

17/15

kk 53. angol sztrájkhullám

pk bzs sn

L o n d o n, 1972. december 20. /mti/

a figyelmeztető sztrájkok hétfői sorozata után szerdán a 24 órás munkabeszüntetések újabb hulláma söpört át Közép-anglián, manchesteren, Liverpoolon, kelet-skócián és dél-walesen.

a sztrájkok főként az autóiparban és a dokkokban koncentráltak. a vasas szakszervezet dolgozói ezzel adnak kifejezést haragjuknak amiatt, hogy az ipari viszonyok bírósága 50 000 font pénzbírsággal sújtotta szakszervezetüket. az egymillió szervezett dolgozót tömörítő szakszervezetet egy provokátor perelte be, és a bíróság döntését a vasas vezetőség bojkottálta.

a vasasokat szerdán dokkmunkások tizezrei támogatták Londonban és Liverpoolban, s sztrájkjuk miatt a kikötőkben hetven hajó vesztegelt kirakatlanul. a nagytőkét ért kár most már sokszorosán felülmúlja annak a pénzbüntetésnek nagyságát, amelylyel a baloldali vezetés alatt álló vasas szakszervezetet próbálták a hírhedt carr-törvény alapján térdrekenyszeríteni.

az angol szakszervezeti mozgalmat ugyanis arra akarják rávenni, hogy hódoljon be a szakszervezet-ellenes törvénynek. a vasas szakszervezet végrehajtó bizottságát rendkívüli ülésre hívták össze, hogy még egyszer tisztázzák az álláspontot az osztálybíróság döntésével kapcsolatban. a vezetőség az ülésen úgy határozott, hogy kitart a bojkott mellett és nem utalja át önként a pénzbírságot. /patak károly/

--

kk 54. ndk-elismerés

pp bzs sn

B e r l i n, 1972. december 20. /mti/

az ndk és svájc megállapodott, hogy nagyköveti szinten felveszi egymással a diplomáciai kapcsolatokat. a megállapodást januárban realizálják.

ezzel az ndk valamennyi európai semleges állammal diplomáciai kapcsolatot létesített.

/folyt. köv./
17.10/bzs

17.10

- 48 -

kk 54. /ndk-elismerés 1. folyt./bzs

szerdán nepál is elismerte a német demokratikus köztársaságot és ugyancsak nagyköveti szinten felveszi vele a kapcsolatokat.

djakartában malik külügyminiszter bejelentette, hogy az alapszerződés aláírása után indonézia is nagykövetet cserél az ndk-val. /pinczési/

--

kk 55. fülöp-szigetek: rendkívüli állapot

or bzs bs

M a n i l a, 1972. december 20. /mti/

ferdinand marcos fülöp-szigeti elnök szerdán részlegesen és ideiglenesen felfüggesztette az ország egész területére három hónapra kihirdetett rendkívüli állapotot. a január 15-ig érvényes rendelkezés célja az elnöki hivatal szerint az, hogy „biztosítsák a szabad vitát a lakosság körében az ország alkotmány-tervezetéről,,.

mint annak idején beszámoltunk róla, marcos szeptember 22-én jelentette be a rendkívüli állapotot „kommunista veszélyre, a társadalom reformjának szükségességére és a gazdaság fejlesztésének megkönnyítésére,, hivatkozva. az ideiglenes felfüggesztés hatálya az alkotmányról tartandó népszavazás napjáig tart - tehát január 15-ig. /ap/

--

kk 56. alapszerződés - előzetes

pp bzs sn

B e r l i n, 1972. december 20. /mti/

a német demokratikus köztársaság fővárosában, az államtanács épületében csütörtök délben ünnepélyesen aláírják az ndk és az nsk alapszerződését. egon bahr bonni államminiszter csütörtökön reggel különrepülőgéppel érkezik a berlin-schönefeldi repülőtérré, s az aláírás után még aznap visszarepül bonnba.

az ifju tehetségek házában, a klosterstrasse 68/70. szám alatt már berendezték a nemzetközi sajtóközpontot. tizenkét telefon és öt telexvonalat vezettek be, s ezek közvetlenül az újságírók rendelkezésére állnak. /pinczési pál/

17.20/bzs

--
- 49 -

17.20

kk 57. francia választások

or bzs bs

p á r i z s, 1972. december 20./mti/

pierre messmer francia miniszterelnök szerdán a nemzetgyűlésben bejelentette, hogy a kétfordulós általános választásokat március 4-én és 11-én tartják. a jelenlegi nemzetgyűlést 1968-ban választották és az alkotmány értelmében megbízatása öt évre szól. /afp, reuter/

-. -

kk 58. észak-írországi

pk bzs sn

L o n d o n , 1972. december 20./mti/

szerdán belfastban protestáns terroristák meggyilkoltak egy négygyermekes, 37 éves katolikus családapát. ő egy éven belül a maffia-stilusu észak-írországi vérengzés immár 114 halálos áldozata. az észak-ír polgárjogi szövetség és a többi ellenzéki politikai erő hasztalan kéri a karhatalom felett ellenőrzést gyakorló brit kormányhatóságokat arra, hogy fegyverezze le a legtöbb szektaszellemű gyilkosságért felelős szélsőséges, jobboldali szervezeteket. az újabb gyilkosság előtt egy nappal william whitelaw, az észak-ír ügyek minisztere még tárgyalásokba is bocsátkozott a hírhedt uda és más szélsőséges unionista szervezetek vezető embereivel.

eközben az angol kormány a március utáni „átállást”, készíti elő. addigra ugyanis el kell döntenie, hogy milyen kormányzati és jogi rendszere lesz észak-írországnak, amelyet 1972 márciusáig az unionisták kormányoztak. szerdán londonban egy kormánybizottság azt ajánlotta heathéknek, hogy tartsák fenn azt a jogkört, amellyel lényegében bírósági eljárás nélkül tartóztathatják le a „közrendre nézve veszélyesnek”, minősített embereket. a bizottság szerint ezeket az eseteket a jövőben sem tanácsos esküdtbírók elé utalni, mert ezek nyilván sok vádlottat bizonyítékok hiányában felmentenek.

john gollan, nagy-britannia kommunista pártjának főtitkára egy londoni taggyűlésen kijelentette: az angol katonai erők egyre többet zaklatják az antiunionista lakosságot, de a hatóságok nem járnak el a szélsőséges unionista szervezetekkel szemben. a szélsőséges protestáns szervezetek nyomást gyakorolnak whitelawra, hogy nekik tetsző, irreális, az imperialista ellenőrzést fenntartó megoldást csikarjanak ki tőle. tartós megoldást azonban csak a politikai demokratizálás ígér, s ezért az angol munkásmozgalomnak is harcolnia kell, a munkáspártnak pedig fel kell hagynia a kormány észak-írországi politikájának támogatásával - mondotta gollan. /patak/

17.55/bzs

-. -
- 50 -

kk. 59. amerikai újságíró

or bzs bs

new york, 1972. december 20. /mti/

washingtonban letartóztatták és börtönbe zárták a los angeles times washingtoni irodájának vezetőjét, john lawrencet. őrizetbevételére az adott okot, hogy nem volt hajlandó átadni a hatóságoknak olyan kompromittáló anyagokat, amelyeknek közül volt a watergate-botrányhoz. /mint ismeretes, volt cia ügynökök botrányos körülmények között benatoltak a demokrata párt választási központjába, ott lehallgató készülékeket akartak elhelyezni, bizalmas iratokat fényképeztek le, de tetten érték őket./

a bírósági eljárás most mégsem ellenük, hanem azok ellen folyik, akik igyekeztek feltárni a watergate-ügy hátterét. az ap amerikai hírügynökség szerint lawrence megtagadta annak a magnószalagnak az átadását, amelyre az egyik szemtanúval készített interjúját rögzítette. az interjú szerzője többek között beszámol arról is, hogyan hallgatták le a republikánus párt választási kampányának munkatársai a demokraták főhadiszállásán folytatott telefonbeszélgetéseket a demokrata központ épületével szemben lévő motelből.

a los angeles times munkatársának letartóztatása összefügg azzal is, hogy a lap idén augusztusban egy másik politikai botrányról is beszámolt. az általa nyilvánosságra hozott adatok szerint a watergate-ügy egyik szereplője, egy bizonyos gordon liddy, 1971-ben felkínálta az amerikai igazságügyminisztériumnak a new york times szerkesztőségi telefonbeszélgetéseinek lehallgatási tervét. mint ismeretes, a new yorki lap közölte elsőként a titkos pentagon-dokumentumokat az egyesült államok indokinal agressziójáról.

a los angeles lap munkatársai rámutatnak, hogy a szóban forgó magnószalag a lap tulajdonát képezi és kiszolgáltatása a hatóságoknak az alkotmányos jogok megsértését jelentené. /taszsz/

-. -

18.00/bzs *ll*

- 51 -

kk. 60. jugoszláv küldöttség

mg bzs bs b e l g r á d, 1972. december 20. /mti/

az szkp központi bizottságának, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének és a minisztertanácsnak meghívására szerdán jugoszláv párt- és állami küldöttség utazott moszkvába, hogy részt vegyen a szovjetunió megalapítása 50. évfordulója alkalmából rendezendő ünnepségeken.

a küldöttséget rato dugonjics, az államelnökség alelnöke vezeti, tagjai: sztane dolanc, a jksz elnöksége végrehajtó irodájának titkára, dusan petrovics, a jugoszláv szakszervezeti szövetség tanácsának elnöke, raif dizdarevics külügyminiszter-helyettes és milorad pesics moszkvai jugoszláv nagykövet. /tanjug/

kk. 61. francia választások, messmer-mitterrand

ds bzs bs p á r i z s, 1972. december 20.

dobsa jános, az mti tudósítója jelenti:

a francia kormány szerdai minisztertanácsán elhatározta, hogy a nemzetgyűlési választások két fordulóját 1973. március 4-én és 11-én tartják.

a francia alkotmány értelmében mindazokban a választókerületekben, ahol az első fordulón egy jelölt sem szerzi meg az abszolút többséget, második fordulóra kerül sor, s ebben már a relatív többség is elegendő.

a választások időpontját messmer miniszterelnök jelentette be a nemzetgyűlés szerda délutáni ülésén a parlamenti ülés szak berekesztése alkalmából. messmer rövid beszédében azt hangsúlyozta, hogy a kormánykoalíció képviselői „büszkék lehetnek a végzett törvényhozói munkájukra, „ ezt az eredményt - szerinte - az tette lehetővé, hogy a kormánytöbbség hűen követte a köztársasági elnök útmutatásait. ez egyaránt hozzájárult franciaország „külföldi tekintélyének emeléséhez, s az intézmények szilárdságához, „

/folyt. köv./
18.10/bzs

- 52 -

kk 61. /francia ... 1. folyt./bzs

az ellenzék nevében francois mitterrand, a szocialista párt első titkára válaszolt a miniszterelnöknek. hangsúlyozta: a baloldal immár helyreállította egységét, s készen áll a választási csatára. mitterrand rámutatott arra, hogy a francia közvéleményt elsősorban az egyre gyorsuló áremelkedés nyugtalanítja, s ezen a kormány beharangozott infláció-ellenes terve sem fog sokat segíteni. ugyanakkor az utóbbi időben terjesztett rémhírek következtében meggyorsult a tőke kiáramlása franciaországból. mitterrand azokra, a kormánypártok által tudatosan terjesztett rémhírekre célzott, amelyek azzal ijesztgetik a választókat, hogy a baloldal választási győzelme következtében gazdasági káosz támad majd az országban.

mitterrand hangsúlyozta: a baloldal, ha kormányra jut, a legnagyobb felelősségérzettel fog kormányozni, de ha a felelőtlen rémhírterjesztés következtében katasztrófális helyzetben kell majd átvennie az ország kormányzását, ezért a jelenlegi kormánytöbbséget terheli a felelősség.

kk 62. rövid hírek

hb/hi bzs bs 1972. december 20./mti/

i s z t a n b u l : Letartóztatások

a cumhuriyet című istanbuli lap közlése szerint törökországban az idén a rendkívüli állapot bevezetése óta 1068 személyt tartóztattak le, közülük 675-öt kommunista tevékenység vádjával. Letartóztatásukat katonai ügyészségek rendelték el. /taszsz/

p r á g a : szovjet jubileum

a csehszlovák néphadsereg képviselői prágában országos értekezleten emlékeztek meg a szovjetunió megalapításának 50. évfordulójáról. beszédet mondott vasil valo vezérőrnagy, nemzetvédelmi miniszterhelyettes. /taszsz/

p r á g a : chilei delegáció

prágában befejezte négynapos látogatását és hazaindult a chilei dolgozók egységes központjának /cut/ küldöttsége, amelyet m. dinamarca, a szervezet főtitkára vezet. a delegáció csehszlovákián kívül 8 európai országban tett látogatást. a csehszlovákiai látogatásról kiadott közlemény a csehszlovák szakszervezetek szolidaritásáról biztosítja a chilei dolgozókat. /ctk/

/folyt. köv./
18.15/bzs

- 53 -

kk 62. /rövid hírek 1. folyt./bzs

p r á g a : bolgár delegáció

befejezte négynapos csehszlovákiai látogatását a bolgár kommunista párt központi bizottságának küldöttsége, amelyet Ivan Abadzisiev, a politikai bizottság póttagja vezet. a négynapos látogatás eredményeképpen megállapodást írtak alá a cskp és a bkp ideológiai együttműködéséről. /ctk/

v a r s ó : grisin

szerdán reggel hazautazott varsóból a szovjetunió küldöttsége, amely Viktor Grisin-nek, az szkp pb tagjának, a moszkvai pártbizottság első titkárának vezetésével résztvett a szovjetunió 50. évfordulója alkalmából rendezett lengyelországi központi ünnepségeken. /mti/

--

kk.63. harci szervezet

nb/h1 bzs bs

new york, 1972. december 20. /mti/

new yorkban országos értekezletet tartottak a politikai foglyok védelméért küzdő amerikai szervezetek képviselői. mint a daily world, az egyesült államok kommunista pártjának lapja közölte, a résztvevők egységes harci szervezet létrehozásáról hoztak határozatot. az új szervezet fő feladatának tekinti majd a politikai megtorlások elleni harcot.

a konferencián elmondott beszédében Charlene Mitchell, a politikai foglyok szabadonbocsátásáért küzdő országos bizottság végrehajtó titkára hangsúlyozta, hogy az utóbbi időben a hatóságok fokozták a politikai megtorlásokat. ezeket az akciókat faji előítélet hatja át. /taszsz/

18.25/bzs

- 54 -

1970

kk 64. Koszigin - Szvaran Szingh

pm/mh bzs bs

moszkva, 1972. december 20. /taszsz/

Alekszej Koszigin, a szovjetunió minisztertanácsának elnöke Szerdán fogadta a Kreml-ben Szvaran Szingh indiai külügyminisztert.

a vendég tolmácsolta Indira Gandhi indiai miniszterelnök és Giri elnök szívélyes jókívánságait a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulója alkalmából.

a baráti beszélgetés során megvitatták a szovjet-indiai kapcsolatok kérdéseit, valamint a két fél érdeklődésére számotartó nemzetközi problémákat. /mti/

--

kk 65. vietnam: franciaország hanoi főmegbízottja - visszhang

csr/g1 bzs bs

1972. december 20. /mti/

p á r i z s

Claude Chayet személyében Szerdán kinevezték franciaország új hanoi főmegbízottját. emlékeztet, hogy az előző főmegbízott, Pierre Susini amerikai légitámadás áldozata lett. Claude Chayet 1970. óta franciaország nagykövete volt a zaire köztársaságban. /ap/

x x x

a francia minisztertanács szerdai ülésén Maurice Schumann külügyminiszter a nemzetközi helyzetről szóló beszámolójában kitért a vietnami kérdésre is. mint mondta „franciaország, az indokínai népek iránt érzett barátságához és szilárd álláspontjához hűen, nem törődhet bele a háború újabb fellángolásába. nem mond le arról, hogy fővárosában továbbra is elősegítse - valamennyi féllel egyetértésben - az egyedül lehetséges megoldást, vagyis a tárgyalások útján elérhető politikai megoldást,„ /mti/

/folyt. köv./
18.33/bzs

- 55 -

1970

kk 65. /vietnam: ... 1. folyt./bzs

helsinki, kopenhága, brüsszel, uj-delhi

a dnff megalakulásának 12. évfordulója alkalmából helsinki kiadott nyilatkozatában a béke világtanács leszögezi, hogy nixon elnök a felelős az indokinal helyzet súlyosbodásáért. a békeszerető emberek millióinak nevében erélyesen elítéli a vdk ellen intézett légitámadásokat és felszólítja a világ összes kormányait, hogy a vietnami háború befejezéséről szóló megállapodás aláírására sűrűssek az egyesült államokat.

a dán kormány szerdán kopenhágában hivatalos nyilatkozatban ítélte el az észak-vietnami bombázásokat, hangsúlyozta, hogy az egyesült államokat súlyos felelősség terheli azokért a szenvedésekért, amelyeket a fegyveres konfliktus folytatódása okoz a vietnami népnek. a dán kormány leszögezte azt a véleményét, hogy a vietnami konfliktust csak békés uton lehet megoldani.

a belga kormány szintén nyilatkozatban adott hangot a vdk elleni bombázások fokozása miatt érzett mélyeséges nyugtalan-ságának. kifejezte reményét, hogy a rendezést akadályozó nehézségeket tárgyalásokon le tudják majd küzdeni.

az indiai parlament 70 képviselője sajtónyilatkozatban élesen elítélte az egyesült államokat amiatt, hogy felújította a tömeges észak-vietnami bombázásokatm/afp, taszsz/

kk.66. kekkonen a szovjetunióba utazott

lb/so bzs bs helsinki, 1972. december 20./mti/

különvonaton moszkvába utazott urho kekkonen finn köz-társasági elnök, hogy kalevi sorsa miniszterelnök társaságában részt vegyen a szovjetunió fennállása 50. évfordulója alkalmából rendezendő ünnepségen. a finn elnök szombaton tér vissza helsinki.

x x x

kekkonen elutazása előtt a politikai pártok többsége állást foglalt amellett, hogy 1974-ben harmadik elnöki mandátumának lejártakor, törvényhozási uton meghosszabbítsák elnöki mandátumát. a keddi esti pártközi tanácskozáson kitűnt, hogy a parlamenti képviselők több mint ötharoda kekkonen további elnöksége mellett van./upi, reuter/

18.38/bzs

- 56 -

kk. 67. hírek a közel-keletről

lb so bh bs

1972. december 20./mti/

k a i r ó

arab csúcserőkezellet összehívását sürgette mahmud riad, az arab liga főtitkára. az al muszavar című egyiptomi hetilapnak adott nyilatkozatában kifejtette, hogy véleménye szerint a hatalmas arab nemzet azért szenvedett vereséget a kis izrael-től, mert nincs összehangolt politikája és egyeztetett akcióterve. izrael viszont jelenlegi erőfölényét kihasználva, nyilván nem habozik újabb arab területek meghódítására kíséreltet tenni. „ilyen körülmények között egy csucstalálkozó - hiányosságai és egyéb nehézségek ellenére is - parancsoló szükség, -, hangoztatta riad. a palesztinai gerillamozgalomnak szerinte szintén az egységes vezetés hiánya árptt sokat. az arab államoknak közös erőfeszítést kellene tenniük a palesztin mozgalom vezetésének megerősítésére./upi/

r a b a t

ötvenhét marokkói személyiség közös levélben követelte a kormánytól, hogy biztosítsa azoknak a politikai elítélteknek a jogait, akik 22 nap óta éhségsztrájkot folytatnak casablanca börtönében. a levél aláírói felháborodottan tiltakoztak az ellen, hogy a hatóságok semmibe veszik elítéltek súlyos helyzetét.

a marokkói legfelsőbb bíróság egyébként szerdán megvizsgálta a legutóbbi királyellenes lázadás 11 halálraítélteinek fel-lebbezését, és közölte, hogy december 21-én hoz döntést ügyükben./afp, ina/

j e r u z s á l e m

meir kahane rabbi, a szovjetellenes uszításáról hírhedt amerikai zsidó védelmi liga vezére szerdán megkapta az izraeli állampolgárságot, miután a belügyminisztérium úgy döntött, hogy tevékenysége „nem veszélyezteti a közbiztonságot,„ a belügyminisztérium döntését különös megvilágításba helyezi, hogy éppen a múlt héten ítélték el rendzavarás miatt és pillanatsnyitlag 40 000 izraeli font óvadék ellenében van szabadlábon./upi/

/folyt. köv./

- 57 -

18.50 bh

18.19.05

kk. 67. /hírek a közel-keletről folyt./ bh

a szerkesztőségek tájékoztatására!

b e i r u t

a libanoni kommunista párt lapja, az al nida jelenti, hogy pénteken összeül beirutban az arab kommunista és baloldali pártok értekezlete és megvitatja az arab országok és a szovjetunió viszonya javításának lehetőségeit. a lapjelentés szerint a kétnapos tanácskozáson szovjet küldöttek is részt vesznek majd, az arab kommunisták a múlt hónapban hasonló értekezletet szerveztek a palesztin ellenállási mozgalom támogatása jegyében.
/ap, dpa/

--

kk. 68. rövid hírek

or am b h bs

1972. december 20./mti/

b r ü s s z e l: világűr konferencia

brüsszelben szerdán megkezdte munkáját a nyugat-európai országok világűr-konferenciája, amelyen tizenegy állam tudományosügyi minisztere vitatja meg az apolló követő űrprogramba való európai részvétel kérdéseit. napirenden szerepel egy saját tervezésű hordozórakéta és egy központi nyugat-európai világűr-szervezet kialakítása is./dpa/

b e t h e s d a : nixon kórházban

nixon amerikai elnök szerdán szokásos évi orvosi kivizsgálására a maryland állambeli bethesda haditengerészeti kórházba vonult. a vizsgálatok után floridai otthonába utazik, ahol családjával együtt tölti a karácsonyi ünnepeket./upi/

new york: lövöldözés a repülőtéren

lövöldözésre került sor szerdán new york kennedy repülőterén, amikor a biztonsági szolgálat emberei ki akarták nyitni az egyik utas gyanús külsejű bőröndjét. a csomag tulajdonosa kitépte a hozzá legközelebb álló rendőr kezéből a fegyvert és tüzet nyitott. két repülőtéri alkalmazott megsérült. a lövöldöző férfit rövid üldözés után elfogták./upi/

a t h é n : nixon lánya

athénbe érkezett julie eisenhower, nixon elnök fiatalabb lánya, hogy együtt töltsen a karácsonyi ünnepeket férjével, david eisenhowerrel, aki a 6. flotta zászlóshajóján, az albany cirkállón szolgál.

/folyt. köv./

19.00 bh *19.00*

- 58 -

kk. 68. /rövid hírek... folyt. / bh

rio de janeiro: áruház-omlás

szerdán hajnalban összeomlott egy rio de janeiro-i kétemeletes bevásárló központ. az első jelentések szerint legkevesebb negyven ember maradt a romok alatt, hatvanan megsérültek.
/reuter/

--

kk. 69. ausztria - ndk

olt bh sn b é c s , 1972. december 20./mti/

szerdán délután az osztrák külügyminisztérium szóvivője bejelentette, ausztria és a német demokratikus köztársaság diplomáciai kapcsolatának rendezéséről csütörtökön délelőtt, a két német állam alapszerződésének aláírása után együttes kommunikét jelentetnek meg. mint ismeretes, december első napjaiban az ndk külügyi delegációja megbeszélést folytatott az osztrák külügyminisztériumban a kapcsolatok rendezéséről. ennek eredményeként várható, hogy csütörtökön hivatalosan is bejelentik: ausztria és az ndk nagyköveti szinten diplomáciai kapcsolatra lép egymással.

--

kk. 70. kekkonen - érkezés

pm kcs bh bs l e n i n g r á d , 1972 december 20./taszsz/

urho kekkonen, a finn köztársaság elnöke és kalevi sorsa minisztere leningrádba érkezett, ahonnan tovább utaznak moszkvába a szovjetunió megalakulása 50. évfordulójának ünnepeire./mti/

--

- 59 -

kk. 71. egyesült államok - vietnam

kt bzs sn washington, 1972. december 20.

köves tiber, az mti tudósítója jelenti:

Értetlenség, zavarodottság és komor hangulat az amerikai fővárosban, örömujjongás thieu saigoni palotájában - így jellemzik washingtoni megfigyelők a vietnami bombázások felújításának, a „kőkorszakba való visszabombázás”, taktikájának közvetlen hatását.

Edward Kennedy szenátor, aki a múlt héten még „békéolaját”, nyújtott Nixon elnöknek, és a kongresszus demokratapárti ellenzékének lojális együttműködését ígerte, kedden este kijelentette, hogy a kongresszusnak kell lépést tennie a háború megszüntetésére, ha a jövő év elejéig nem jön létre béke-rendezés. A Kennedy-dinasztia utolsó férfi tagja, akit megovern súlyos veresége után a demokrata párt legesélyesebb 1976-os elnökjelölt-várományosaként emlegetnek, megállapította: „a győngesség jele a másik felet hibáztatni a tárgyalások kudarcáért. olyan célokért viselünk hadat, amelyekért meghalni már nem vagyunk hajlandóak, de gyilkolni még képesek vagyunk”, - mondta Kennedy.

Jacob Javits New York-i republikánus szenátor megállapította: „az észak-vietnamiakat sohasem lehetett belebombázni egy rendezésbe. az egyetlen hely, ahol megegyezésre juthatunk az észak-vietnamiakkal - párizsi tárgyalóasztal... Javits szintén hangoztatta, hogy a kongresszusnak kell rászorítania az elnököt a rendezésre. hangoztatta, hogy a kongresszus számára az egyetlen gyakorlatilag járható út: a háború folytatásához szükséges pénzalapok megtagadása az elnöktől.

Mike Mansfield, a szenátus demokratapárti vezetője a korlátlan terrorbombázást „kőkorszak-taktikának”, nevezte, amely - mint hangsúlyozta - „nem fogja térdre kényszeríteni hanoi, hanem még inkább megacélozza eltökéltségét, és még inkább eltorlaszolja a tárgyalásos békéhez vezető utat... Mansfield félreérthetetlenül arra utalt, hogy Ziegler, a fehér ház szóvivője, Nixon elnök nevében állandóan azt hajtogatja: „a béke útja nyitva áll...”

/folyt. köv./
19.23/bzs

- 60 -

kk. 71. /egyesült államok - vietnam 1. folyt./bzs

a fehér ház cinikus békeszólamait amerikai hírmagyarázók úgy értelmezik, hogy Nixon elnök nyers katonai erővel a történelem legkönnyörtelenebb szőnyegbombázásával próbálja rákényszeríteni a VDK vezetőit, az általa megszabott békefeltételek elfogadására.

a CBS tudósítója szerdán reggel amerikai katonai forrásokra hivatkozva rámutatott: „nemcsak a vietnami háború, hanem a hadviselés történetének legsúlyosabb bombatámadásai folynak jelenleg észak-vietnam fő központjai ellen...”

a Washington Post egy elemző cikke Nixon döntésének kulcsát abban látja, hogy a választásokon szerzett nagyarányú többségével az elnök eléggé erősnek érzi magát belpolitikailag és külpolitikailag is, ezért találta elfogadhatónak a bel- és külpolitikai következmények vállalását a Thieu-rezsim tartós megszüntetése és fenntartása érdekében. a lap rámutat: a tömeges bombázás elrendelésével „Nixon elnök a lehető legvilágosabb jelzést küldte Hanoi-nak, és ez a döntése „egyenes folytatása a kambodzsai és a laoszi invázióra, illetve az észak-vietnami kiűzők elaknásítására vezető politikájának...”

Victor Zorza „kommunista-ügyi szakértő”, a Nixon-doktrína stratégiai koncepciójába illeszti bele az elnök „kemény vonalát... spekulációkba bocsátkozik arról, hogy talán Nixon és főtanácsadója, Dr. Kissinger között is nézeteltérések voltak arról, mi tekinthető „igazságos és méltányos”, békerendezésnek, majd ezt írja: „Nixon mindig is a kiszámíthatatlanság benyomását óhajtotta kelteni külföldi ellenfeleiben. arra törekszik, hogy azt higgyék: mindenre képes... a kambodzsai és a laoszi invázióra, az aknázásra és terrorbombázásra utalva Zorza megállapítja: „Nixon kialakította a cselekvési sablont: kiszámíthatatlansága immár kiszámíthatóvá vált... Legközelebb azonban ellenfele oldalán lesz a kiszámíthatatlanság előnye. nagyon sötét kilátás...”

az amerikai sajtó szerdán vezető helyen részletesen ismerteti a taszsz-nyilatkozatot, kiemelve, hogy a nyilatkozat megkérdőjelezi a Nixon-kormányzat szavahihetőségét, amikor hangsúlyozza, hogy az elnök legújabb háborús lépései „szöges ellentmondásban vannak az amerikai vezetőknek azzal a sokszor hangoztatott állításával, hogy kölcsönösen elfogadható alapon kívánják megoldani a még rendezésre váró problémákat...”

a Christian Science Monitor kül- és belpolitikai vonatkozásban egyaránt felveti: a Nixon-kormányzat második négy éves kormányzásának küszöbén ugyanolyan „szavahihetőségi szakadék”, elé került, mint annakidején a Johnson-kormányzat.

19.28/bzs

- 61 -

19.28/bzs

kk 72. kuba - hajók átadása

kf gi b sn h a v a n n a , 1972. december 20./mti/

a kubai kormány átadja a panamai kormányának a „Jonny express”, és a „Layla express”, nevű kalózhajókat. az erről szóló megállapodást kedden délután írták alá havannában.

a múlt év decemberében az említett hajók a cia által pénzelt zsoldosokat akartak partra tenni Kubában, de a forradalmi parti egységek tüzharcban elfogták őket, a hajókat pedig elkobozták. az amerikai ellenforradalmárok hajóikat /mintkettő többször vett már részt kuba-ellenes akciókban/ provokációs cselekedetük álcázására panamai zászlóval használták.

a kubai kormány a hajók panamának való átadásával a panamai nép iránti szolidaritását kívánja kifejezni - hangoztatja az erről kiadott havannai nyilatkozat./király ferenc/

..

kk. 73. vietnam- amerikai sajtóvélemények

kt bh sn w a s h i n g t o n , 1972. december 20.

a new york times ,, vissza a kőkorszakba,, című szerdai vezércikkében keserűen állapítja meg: gyorsan csökken annak az esélye, hogy biztonságban kivonhassák az amerikai katonai személyzetet és a hadifoglyokat a vietnami konfliktusból. ,, nixon elnök - írja a lap - ismét a nyers katonai erőhöz folyamodott, hogy általa próbálja elérni átfogóbb délkelet-ázsiai célkitűzéseit - azokat a célkitűzéseket, amelyek se nem realisztikusak, se nem lényegesek az usa biztonsági érdekei szempontjából,,.

a vezércikk ezután rámutat: ,, a kormány szóvivői azzal érvelnek, hogy a felújított bombázás egy várható kommunista offenzívának kíván elébe vágni, vajmi kevés a bizonyíték erre. valójában a kormány katonai szóvivői hosszú ideje éppen azt hangoztatják, hogy a kommunista erők nem képesek most komolyan fenyegetni saigon nagyszámu és állig felegyvert haderőit,,.

a christian science monitor azt írja: ,, a thieu-rezsim beláthatatlanul folytatódó katonai támogatása azt jelenti, hogy nem lesz békerendezés, következésképpen nem kerül sor az amerikai hadifoglyok szabadonbocsátására sem,,.

,, az időt visszaforgatták vietnamban,, című vezércikkében a baltimore sun hangoztatja: ,, több mint negyed század meg nem szivelt tanulságai arra intenek, hogy új amerikai bombázó hadjárat semmiképpen sem fogja csökkenteni az északvietnamiak abbéli elkövettségét, hogy kitartsanak céljaik mellett, és nem fogja őket washingtonnak és saigonnak tetsző engedmények megtételére kényszeríteni... közben folytatódik a halál és a pusztulás, egyre több amerikai kerül fogságba, és újabb kérdőjelek támadnak országunk vezetőinek ítélőképessége iránt,,./köves tiber/

..

19.45 bh *el*

kk.74. kuba - új jogrendszer

kf/gi bzs sn h a v a n n a , 1972. december 20. /mti/

rövidesen széles népi vitára bocsátják Kubában az új büntető törvény tervezetét, amelyet külön bizottságok több éven át készítettek elő. a kubai kommunista párt politikai bizottsága a közelmúltban megtárgyalta a büntető-törvényhozás főbb elveit, valamint az ország jogrendszerének tervezetét, amely magában foglalja új bíróságok megalakítását is.

blas roca, a párt titkárságának tagja a granma hasábjain hosszú cikkben elemzi az új törvénytervezeteket jelentőségét. ezek - írja -, teljes mértékben megfelelnek a kubai politikai, gazdasági, társadalmi realitásoknak és követelményeknek. /király ferenc/

..

kk.75. delegációk - koszoruzás

nb/hi bzs bs m o s z k v a , 1972. december 20./mti/

a szovjetunió megalapítása 50. évfordulójának ünnepségeire moszkvába érkezett párt- és állami küldöttségek szerdán megkoszorúzták a lenin mauzoleumot és egy percnyi hallgatással adóztak vlagyimir iljics lenin, a népek nagy vezére emlékének. a koszorúzáson az alábbi párt- és állami delegációk vettek részt:

- a bolgár népköztársaság küldöttsége, élén todor zivkovval, a bolgár kommunista párt központi bizottságának első titkárával, az államtanács elnökével;

- a csehszlovák szocialista köztársaság küldöttsége, amelyet gustáv husák, csehszlovákia kommunista pártja központi bizottságának főtitkára vezet;

- a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság küldöttsége rato dugonjicsnak, az államelnökség alelnökének vezetésével;

- a koreai népi demokratikus köztársaság küldöttsége, élén coj jen gen-nel, a koreai munkapárt politikai bizottságának tagjával, a központi bizottság titkárával, a legfelsőbb népi gyűlés elnökségének elnökével;

/folyt. köv./

19.53/bzs *AC 20.00*

- 63 -

kk 75. /delegációk - koszoruzás 1. folyt./bzs

- a kubai köztársaság küldöttsége, amelyet fidel castro, a kubai kommunista párt központi bizottságának első titkára, a forradalmi kormány miniszterelnöke vezet;

- a lengyel népköztársaság küldöttsége, edward giereknek, a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottsága első titkárának vezetésével;

- a magyar népköztársaság küldöttsége, élén kádár jános-sal, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkárával;

- a mongol népköztársaság küldöttsége, amelyet jumzsagijn cedenbal, a mongol népi forradalmi párt központi bizottságának első titkára, a minisztertanács elnöke vezet;

- a német demokratikus köztársaság küldöttsége, erich honeckernek, a német szocialista egységpárt központi bizottsága első titkárának vezetésével;

- a vietnami demokratikus köztársaság küldöttsége, élén truong chinh-hel, a vietnami dolgozók pártja politikai bizottsága tagjával, a nemzetgyűlés állandó bizottságának elnökével.

a szocialista országokból érkezett küldöttségek a nap folyamán koszorút helyeztek el az ismeretlen katona sírjánál is. a küldöttségek tagjai egy percnyi hallgatással emlékeztek meg azokról a szovjet harcosokról, akik hősi halált haltak a német fasiszta betolakodók ellen vívott nagy honvédő háboruban./taszs/

kk 76. ifjúsági szervezetek és baráti társaságok delegációi

hb/gi bzs bs

m o s z k v a, 1972. december 20. /mti/

a szovjetunió megalapításának jubileumi ünnepeire a lenini komszomol és a szovjet ifjúsági szervezetek bizottságának meghívására moszkvába érkezett:

/folyt. köv./
20.05/bzs

- 64 -

kk 76. /ifjúsági szervezetek ... 1. folyt./bzs

- stanislaw bohdanowicz, a lengyel ifjúsági szervezetek együttműködési bizottságának elnöke;

- jean-michel cathala, a francia kommunista ifjúsági mozgalom elnevezésű szervezet helyettes főtitkára;

- fahti el-fudl, a nemzetközi diákszövetség főtitkára;

- dr.horváth istván, a kisz központi bizottságának első titkára;

- renzo imbeni, az olasz kommunista ifjúsági szövetség főtitkára;

- günther jahn, a szabad német ifjúsági szövetség központi bizottságának első titkára;

- vladimir makszimovics, a jugoszláv ifjúsági szövetség elnökségének elnöke;

- encso moszkov, a dimitrovi kommunista ifjúsági szövetség központi bizottságának első titkára;

- otto podolski, a szabad osztrák ifjúság elnevezésű szervezet elnöke;

- alain therouse, a demokratikus ifjúsági világszövetség főtitkára;

- dusan ulcak, a nemzetközi diákszövetség elnöke;

- juraj varholik, a csehszlovák szocialista ifjúsági szövetség központi bizottságának elnöke;

- roberto viezzi, a demokratikus ifjúsági világszövetség elnöke.

a delegációkat fogadta: jevgenyij tyazselnyikov, a lenini komszomol központi bizottságának első titkára, vlagyimir zsityenyev és borisz pugo, a központi bizottság titkárai és genagyij janajev, a szovjet ifjúsági szervezetek bizottságának elnöke.

/folyt. köv./
20.10/bzs

x x x

- 65 -

kk 76. /ifjúsági szervezetek ... 2. folyt./bzs

a szovjet jubileumi évfordulóra moszkvába érkezett a bolgár népköztársaság, a koreai népi demokratikus köztársaság, a kubai köztársaság, a lengyel népköztársaság, a magyar népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a vietnami demokratikus köztársaság és a román szocialista köztársaság szovjet baráti társaságának küldöttsége. /taszsz/

..-

kk 77. vietnam - a szakértői tárgyalások felfüggesztése

csr/kcs bzs bs

1972. december 20./mti/

p á r i z s

heyward isham, a párizsban tárgyaló amerikai küldöttség helyettes vezetője és nguyen co thach, a vdk külügyminiszter-helyettese vezetésével párizsban szerdán egyórás bizalmas szakértői tanácskozást tartottak.

A VDK küldöttség szóvivőjének közlése szerint

a vdk küldöttsége az usa által provokált súlyos helyzet miatt további értesítésig lemondta a szakértői tanácskozásokon való részvételét.

nguyen co thach tiltakozott az amerikai küldöttségnél amiatt, hogy az egyesült államok nem tesz eleget vállalt kötelezettségeinek. a vdk párizsban tárgyaló küldöttségének szerda este közzétett nyilatkozatában közölte: a külügyminiszter-helyettes erélyesen tiltakozott amiatt, hogy az egyesült államok ismét kiszélesítette a vdk ellen folytatott légháborút./afp,upi/

w a s h i n g t o n

jerry friedheim, a pentagon szóvivője szerdai sajtóértekezletén nem volt hajlandó egyetérteni az újságírókkal, akik hanoi és haiphong környékének két napja tartó szakadatlan támadását terrorbombázásnak minősítették. a szóvivő - szokás szerint - azt állította, hogy „katonai célpontokat,, támadnak, de mint mondotta, az utóbbi két napban igen jelentős károkat okoztak a bombázásokkal. a célpontokat közelebbről most sem volt hajlandó megjelölni, arra hivatkozva, hogy ezzel veszélyeztetné az amerikai pilóták biztonságát. arra sem válaszolt, hogy a támadó amerikai repülőgépek mennyire közelítik meg a kínai határt./ap, reuter, upi/

/folyt. köv./
20.28/bzs

- 66 -

kk 20.28

kk 77. /vietnam - a szakértői ... 1. folyt./bzs

n e w y o r k

az ensz szóvivőjének közlése szerint kurt waldheim, az ensz főtájtára szerdán ensz képviselővel a vietnami konfliktus újabb kiszélesítéséről és esetleges békekezdeményezésről tanácskozott. mint a szóvivő mondotta, kurt waldheimet mélyesen aggasztja a vietnami rendezésről folytatott tárgyalások megszakadása. /reuter/

s t o c k h o l m - p á r i z s - b o n n

olof palme svéd miniszterelnök, a vdk elleni tömeges légitámadások felújításával kapcsolatban táviratot intézett pham van dong-hoz, a vdk miniszterelnökéhez. üzenetében hangsúlyozta: svédország mélységesen együttérzik a bombázások áldozataival, és megerősíti, hogy szolidáris a vdk-nak a gyors, békés rendezésre vonatkozó követeléseivel. /upi/

a francia pugwash-csoport szerdán párizsban kiadott közleményben hangsúlyozza, hogy az egyesült államokat súlyos felelősség terheli a tárgyalások megszakadása és a bombázások nagyarányu fokozása miatt. a közlemény felszólítja a francia tudósokat, hogy közöljék amerikai kollégáikkal felháborodásukat és nyugtalanságukat. /afp/

a bonni kormány szóvivője szerdán sajtóértekezleten kérdésre válaszolva kijelentette: kormánya reméli, hogy a vietnami konfliktus rendezése tárgyalások útján elérhető. /ap/

..-

kk. 78. lengyel hajó - pap közlemény

már bh sn v a r s ó, 1972. december 20. /mti/

az amerikai légierő kalóz-gépei a haiphongi kikötőben szerdán eltalálták az ott horgonyzó „josef conrad,, lengyel kereskedelmi hajót, - közli a lengyel távirati iroda jelentése. - a barbár támadás következtében életét veszítette s. maliszewski harmadik tiszt, a kaczarowski műszerész és k. giertler matróz. a hajó legénységének további 5 tagja megsebesült.

az amerikai bombáktól a „josef conrad,, kigyulladt és elsüllyedt. legénységét és tisztjeit a „moniuszko,, lengyel hajó vette a fedélzetére.

/folyt. köv./

- 67 -

20.33 bh *kk 20.33*

kk 78. /Lengyel hajó - ... folyt./ bh

a lengyel kormány részvétét fejezte ki a támadás áldozatai családjának, s anyagi gondoskodásáról biztosította őket.

a lengyel kormány már ez év május 11.-i nyilatkozatában rámutatott arra, hogy a vdk kikötőinek amerikai bombázása és elaknásítása durván megsérti a hajózás és az összes országgal folytatott kereskedelem szabadságának általánosan elismert és kötelező nemzetközi jogi normáit. figyelmeztetett arra is, hogy az amerikai légi erők ilyen jellegű akciói közvetlenül veszélyeztetik a haiphongi kikötőben rakodó lengyel hajók legénységének életét és egészségét.

az amerikai légi erőknek ezt az akcióját, amely 3 lengyel tengerész életét oltotta ki, feltétlenül elítélendő légi kalózkodásnak lehet tekinteni, - hangoztatja a lengyel távirati iroda közleménye, majd rámutat:

a lengyel társadalmat mélyen felháborította a vdk elleni harci tevékenység újabb eszkalációja. követeli a vdk bombázása és a vietnami nép elleni agresszió azonnali beszüntetését. követeli, hogy az amerikai kormány a lehető leggyorsabban írja alá a párizsban egyeztetett szerződést.

a lengyel távirati irodát illetékes helyen felhatalmazták annak közlésére, hogy a lengyel hajó haiphongi bombázásának következményeiért minden felelősség az egyesült államok kormányát terheli.

a lengyel kormány ezügyben tiltakozó jegyzéket nyújtott át az egyesült államok varsói nagykövetségének. /márkus gyula/

kk.79. indopak

ri/mh/ny bs rawalpindi, 1972. december 20./mti/.

india és pakisztán vezérkari főnökei jelentették kormányuknak, hogy a két ország csapatai befejezték a kivonulást a megszállt területekről és visszatértek a nemzetközi határok mögé.

a kölcsönös csapatvisszavonásokról indira gandhi indiai kormányfő és zulfikar ali bhutto pakisztáni elnök júliusban kötött szímlai egyezménye intézkedett. /ap/.

21.05/ny

-68-

kk 80. Ünnepi kiállítás

or/mh/ny bs m o s z k v a , 1972. december 20./mti/.

moszkva legnagyobb kiállítótermében szerdán művészeti kiállítás nyílt a szovjetunió megalakulása 50-ik évfordulójának tiszteletére.

a kiállítás anyaga bemutatja a soknemzetiségű szovjet művészet fejlődését, legújabb vívmányait. több mint ezer művész két és félezer alkotásában gyönyörködhetnek a látogatók. ismét bemutatásra kerülnek szergej konyenkov és martirosz szárján híres munkái és kiállították fiatal mesterek alkotásait is. a műkritikusok szerint a tárlat legérdekesebb része a dekoratív-alkalmazott művészet számos alkotása. /taszsz/.

-.-

kk 81. közel-keleti hírek

csr/so/ny bs

1972. december 20./mti/.

a l g i r

az algériai forradalmi tanács elnöksége szerdán este kiadott közleményben bejelentette: egészségi okok miatt felmentették tisztességéből ahmed kaidot, a nemzeti felszabadítási front /fln/ titkárát, aki a pártapparátus felelőse volt. /afp/.

b e i r u t

szerdán este időzített rakéta csapódott be az egyesült államok beiruti nagykövetségének épületébe. a merénylet áldozatot nem követelt. a nyolcemeletes épület második emeletén kisebb anyagi károk keletkeztek. a hatóságok azonnal nyomozást indítottak a merénylet ügyében. /afp,upi,ap/

-.-

- 69 -

21.42/ny

21.48 st

kk 82. külpolitikai híreink jegyzéke 15 órától zárásig ...

bzs bs

1972. december 20.

50. lengyel hajó haiphong
51. rövid hírek
madrid: egyetemi tüntetések
bahrein: összeütközés
lüneburg: károk
52. szlovén ksz kb
53. angol sztrájkhullám
54. ndk-elismerés
55. fülöp-szigetek: rendkívüli állapot
56. alapszerződés - előzetes
57. francia választások
58. észak-írország
59. amerikai újságíró
60. jugoszláv küldöttség
61. francia választások, messmer-mitterrand
62. rövid hírek
isztanbul: letartóztatások
prága: szovjet jubileum
prága: chilei delegáció
prága: bolgár delegáció
varsó: grisin
63. harci szervezet
64. koszigin - szvaran szingh
65. vietnam - franciaország hanoi főmegbízottja - visszhang
66. kekkonen a szovjetunióba utazott
67. hírek a közel-keletről
68. rövid hírek
brüsszel: világűr konferencia
bethesda: nixon kórházban
new york: lövöldözés a repülőtéren
athén: nixon lánya
rio de janeiro: áruház-omlás
69. ausztria - ndk
70. kekkonen - érkezés
71. egyesült államok - vietnam
72. kuba - hajók átadása
73. vietnam - amerikai sajtóvélemények
74. kuba - új jogrendszer
75. delegációk - koszoruzás
76. ifjusági szervezetek és barátsági társaságok delegációi
77. vietnam - a szakértői tárgyalások felfüggesztése
78. lengyel hajó - pap közlemény
79. indopak
80. ünnepi kiállítás
81. közel-keleti hírek
82. hírjegyzék.

-70-
v é g e .

22.00/ny

id